

INFOPANKIN AVIOLIITTOON JA AVIOEROON
LIITTYVÄN SUOMENKIELISEN AINEISTON
KÄÄNTÄMINEN THAIN KIELELLE

Chadsuda Achavasmit-Haverinen
Opinnäytetyö, syksy 2017
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Asioimistulkkauksen koulutus
Tulkki (AMK)

TIIVISTELMÄ

Achavasmit-Haverinen, Chadsuda. Infopankin avioliittoon ja avioeroon liittyvän suomenkielisen aineiston kääntäminen thain kielelle. Syksy 2017, 46 s., 1 liite. Diakonia-ammattikorkeakoulu, Asioimistulkkauskoulutus, tulkki (AMK).

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kääntää thain kielelle tietoa avioliitosta ja -erosta Suomessa. Käännös on tarkoitettu Suomessa asuville thaimaalaisille sekä Pro-tukipisteen thaimaalaisille asiakkaille.

Käännöksen lähtöteksti otettiin Infopankki-verkkosivustolta, jonne on koottu tärkeää perustietoa Suomeen muuttota suunnittelevalle tai Suomessa jo asuvalle. Infopankin tiedot on käännetty 12 kielelle, mutta thainkielinen käännös puuttuu toistaiseksi. Käännöksen pääaiheita olivat avioliitto, avioliiton esteiden tutkinta, avioehto, avioero, harkinta-aika sekä avioero ja oleskelulupa. Käännöksen lisäksi opinnäytetyössä esitettiin tietoa suomalaisten ja thaimaalaisten välisistä monikulttuurisista avioliitoista, niissä esiintyvistä yhteisen kielen puuttumisesta johtuvista kommunikointiongelmista, kotouttamisesta sekä omalla äidinkielellä saatavan tiedon olennaisuudesta.

Opinnäytetyössä esitettiin suomen kielestä thain kielelle käännettäessä kohdattavat ongelmat ja kääntämisen rajoitteet, jotka johtuivat kielten erilaisista rakenteista sekä maiden erilaisista kulttuureista ja yhteiskunnista. Käännöksessä keskityin ongelmien ja rajoitteiden ratkaisemiseen käännöksen tarkoituksen huomiioon ottavan skoposteorian sekä käännöksen tulokulttuurin tapoihin ja vaatimuksiin mukauttavan pragmaattisen adaptaation avulla. Vaikka thainkielisessä käännöksessä käytettiin yleiskielen muotoa, olivat sanasto ja lauserakenteet yksinkertaisia, jotta käännös olisi helposti luettava.

Käännöksen oikeellisuuden ja kielen käytön tarkastivat thain kielen asiantuntija, Pro-tukipisteen thainkielinen työntekijä sekä kokenut suomi-thai-asioimistulkki. Käännöksen luki usea Pro-tukipisteen asiakas ja sitä muokattiin heidän palautteensa pohjalta.

Asiasanat: kääntäminen, skoposteoria, pragmaattinen adaptaatio, avioliitto, avioero, thaimaalaisten, thain kieli

ABSTRACT

Achavasmit-Haverinen, Chadsuda. Finnish–Thai Translation of Marriage and Divorce Information from Infopankki Website. 46 p., 1 appendix. Language: Finnish. Autumn 2017. Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Community Interpreting. Degree: Interpreter.

The aim of the thesis was to present the translation of marriage and divorce licensing information in Finland. It is conducted to inform useful information to Thai citizens in Finland and Pro-tukipiste's Thai members. The Finnish original is published in the Infopankki website. It comprises of basic information of Finland and has been translated into 12 languages but not to Thai. This thesis divides into the following categories: Marriage, Examination of impediments to marriage, Marital contract, Divorce, Reconsideration period and Divorce and residence permit.

It also provides information on cross-cultural marriage between Finnish and Thai citizens regarding social adaptation, language boundaries and access to useful information in Thai. Limitations and difficulties of translating from Finnish to Thai deriving from linguistic structure, social and cultural differences between the two cultures are also portrayed in this thesis.

The thesis suggests possibilities in translation problem-solving by utilising Skopos theory as the theory gives importance of meaning and implementation in languages. Pragmatic Adaptation Theory is also practised in this thesis. The translation is adjustable to the culture, environment and first language of the audience.

The translation has been approved by Thai linguistic experts, Pro-tukipiste's service staff and Finnish–Thai interpreter. The script has also been tested and trialled with Thai residents in Finland then revised and adjusted on the basis of the feedback for better use.

Keywords: translation, Skopos theory, pragmatic adaptation, marriage, divorce, Thai people, Thai language

ชื่อ	ฉัตรสุดา อาวะสมิต-ฮาเวรีเน็น
ชื่อเรื่อง	การแปลเกี่ยวกับการจดทะเบียนสมรสและการจดทะเบียนหย่าเป็นภาษาไทย จากต้นฉบับภาษาฟินนิชของเว็บไซต์ Infopankki
คำสำคัญ	การแปล ทฤษฎี Skopos ทฤษฎี Pragmatic Adaptation การจดทะเบียนสมรส การจดทะเบียนหย่า คนไทย ภาษาไทย
สาขาวิชา	การล่าม มหาวิทยาลัยเด็ยโกเนีย
ปีการศึกษา	2017

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนองานแปลภาษาไทยเกี่ยวกับการจดทะเบียนสมรสและการจดทะเบียนหย่า เพื่อนำไปเผยแพร่ให้กับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศฟินแลนด์ และเพื่อเป็นข้อมูลให้กับกลุ่มผู้รับบริการชาวไทยของ องค์กร Pro-tukipiste

ต้นฉบับของงานแปลนี้มาจากเว็บไซต์ Infopankki ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเทศฟินแลนด์ โดยมีการจัดทำขึ้นเป็นภาษาต่าง ๆ ถึง 12 ภาษา แต่ยังไม่มีการจัดทำเป็นภาษาไทย งานแปลมีหัวข้อหลัก ๆ คือ การจดทะเบียนสมรส การตรวจสอบสถานภาพสำหรับการจดทะเบียนสมรส ข้อตกลงก่อนการสมรส การจดทะเบียนหย่า ช่วงเวลาไต่ตรองการหย่า รวมถึงเรื่อง การจดทะเบียนหย่าและผลต่อใบอนุญาตมีถิ่นพำนัก นอกเหนือจากงานแปลแล้ววิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังมีการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการแต่งงานข้ามวัฒนธรรมระหว่างคนฟินแลนด์และคนไทย การปรับตัวเข้าสู่สังคม และปัญหาทางด้านการศึกษาภาษา และความสำคัญของการได้รับข้อมูลเป็นภาษาไทย

วิทยานิพนธ์แสดงให้เห็นถึง ปัญหา และข้อจำกัดต่าง ๆ ในการแปลจากภาษาต้นฉบับภาษาฟินนิชสู่ภาษาไทย ซึ่งเกิดจากปัจจัยความแตกต่างทางด้านโครงสร้างทางภาษาศาสตร์ วัฒนธรรม และสังคมของทั้งสองประเทศ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้มีการเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการแปล โดยนำทฤษฎีการแปลแบบ Skopos ที่ให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดความหมาย และจุดประสงค์ของการนำไปใช้ และ ทฤษฎีการแปลแบบ Pragmatic Adaptation ที่ให้ความสำคัญกับการปรับใช้ให้เหมาะสมกับวัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และ ภาษาของผู้รับสาร มาประยุกต์ใช้ งานแปลในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีการใช้ภาษากึ่งทางการที่เข้าใจง่าย เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

งานแปลได้รับการตรวจสอบความถูกต้องทางภาษาจากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย เจ้าหน้าที่บริการของ หน่วยงาน Pro-tukipiste และล่ามภาษาไทย-ฟินนิช และมีการนำงานแปลไปให้กับคนไทยที่อาศัยอยู่ในฟินแลนด์ได้อ่าน และนำคำแนะนำมาปรับใช้ เพื่อให้เกิดงานแปลที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	6
2	SUOMALAISEN JA THAIMAALAISEN AVIOLIITTO	9
2.1	Monikulttuurisen avioliiton haasteet	11
2.2	Monikulttuuriset avioerot	11
3	KOTOUTUMINEN JA SEN HAASTEET	13
4	HAASTEENA RIITTÄMÄTÖN KIELITAITO	15
5	KÄÄNTÄMINEN	17
5.1	Skoposteoria	18
5.2	Pragmaattinen adaptaatio	19
5.3	Yleiskieli ja selkokieli	19
6	KÄÄNNÖSTOIMEKSIANTO	21
7	KÄÄNNÖSPROSESSIN KUVAUS	23
7.1	Lähtötekstin analyysi	23
7.2	Tiedonhaku ja termityö	24
7.3	Käännöstyö	25
7.4	Käännöksen kohdekielen tyyli	26
8	HAASTEET JA RATKAISUT KÄÄNNÖKSISSÄ	29
9	POHDINTA	33
	LÄHTEET	36
	LIITTEET	41
	Liite 1 Infopankin avioliittoon ja avioeroon liittyvä thain kielinen aineisto	41

1 JOHDANTO

Opinnäytetyössäni perehdyn maahanmuuttajille suunnattuun thainkieliseen aiheeseen. Kiinnostukseni aiheeseen perustuu elämäni maahanmuuttajana ja opiskeluni aikaisiin työharjoitteluihin ja -kokemuksiin. Juuri Suomeen tullessa maahanmuuttajana vuonna 2004 huomasin, että perustietoa Suomesta löytyy harvoin thain kielellä. Etsin tietoa Suomesta internetistä englannin kielellä. Huolimatta hyvästä englannin kielen taidostani minulla oli vaikeuksia ymmärtää englannin kielellä esitettyä tietoa esimerkiksi Suomen sosiaalipalveluista.

Vuonna 2012 ilmestyi Infopankki-verkkosivusto, joka tarjoaa tietoa Suomesta 15 eri kielellä (Teiss 2013, 193). Infopankkia ylläpitää Helsingin kaupunki ja sitä rahoittavat yhteistyökunnat ja valtio. Vuosina 2017–2020 valtion rahoittajia ovat työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, ympäristöministeriö, Kela ja verohallinto. (Infopankki i.a.) Infopankissa on tietoa elämisestä ja asumisesta Suomessa. Infopankin sisältö on tehty yhteistyössä kuntien, valtion ja muiden tahojen kanssa ja näin ollen sisällön on oltava luotettavaa ja ajantasaista. Sisältö on lähtökohtaisesti mahdollisimman aikaa kestävä, mutta sitä pidetään ajan tasalla muun muassa lakimuutosten ja palvelu-uudistusten osalta. Infopankki on monikielinen sivusto, mutta siinä ei ole vielä thain kieltä. (Infopankki 2016.a.)

Omasta työkokemuksestani asioimistulkkina ja internetissä tekemiäni havaintojen perusteella huomasin, että vaikka Infopankki on ollut olemassa jo viisi vuotta, osa thaimaalaisista kysyy tietoa Suomesta Suomessa pidempää asuneilta thaimaalaisilta ystäviltaan, etsii sitä internetin keskustelupalstoilta tai Suomessa asuvien thaimaalaisien Facebook-ryhmistä. Mietin, että olisi hyvä, jos näille ihmisille olisi tarjolla omalla äidinkielellä luotettavaa tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta.

Uuden kielen oppiminen ei ole helppoa kaikille, koska kielen oppiminen riippuu monista tekijöistä, esimerkiksi koulutustaustasta ja motivaatiosta. Kielitaidon puute vaikeuttaa tiedonsaantia yhteiskunnasta ja sen takia monet Suomessa asuvat thaimaalaiset jäävät helposti yhteiskunnan ulkopuolelle. Suurin osa Suomessa asuvista thaimaalaisista on naisia, jotka tulevat Suomeen perhesiteen

vuoksi. Suuret erot suomalaisen ja thaimaalaisen kulttuurin ja kielen välillä sekä mahdolliset taloudelliset vaikeudet lisäävät paineita avioliitossa. (Lumio 2014, 40–46.) Opinnäytetyölläni haluan lisätä Suomessa asuvien kielitaidottomien thaimaalaisien kielellistä tasa-arvoa ja helpottaa heidän tiedonsaantiaan.

Lumion (2014, 44) mukaan maahanmuuttajat tarvitsevat usein apua uudessa kulttuurissa, sillä he eivät ymmärrä vielä yhteiskunnan käsitteitä ja uuteen kulttuuriin sopeutuminen kestää kauan aikaa. Uuden ja oman kulttuurin yhdistäminen on raskasta. Maahanmuuttajien ja viranomaisten välinen kommunikointi on monesti vaikeaa yhteisen kielen puuttuessa.

Opinnäytetyöni tavoitteena on välittää perustietoa avioliitosta ja -erosta Suomessa. Kokemukseni mukaan moni thaimaalainen ei osaa lukea hyvin suomea eikä englantia. Tämän vuoksi Suomessa asuville ja Suomeen muuttaville thaimaalaisille olisi hyödyllistä saada tietoa Infopankki-verkkopalvelusta omalla äidinkielellään. Thinkielinen Infopankki myös hyödyttäisi ja säästäisi aikaa viranomaisilta, jotka haluavat antaa thaimaalaisille asiakkaille tietoa Suomessa asumisesta ja suomalaisesta yhteiskunnasta. Toivon, että oma käänökseni auttaa lukijaa löytämään lisää tietoa ja antaa hänelle keinoja hallita omaa elämäntilannettaan.

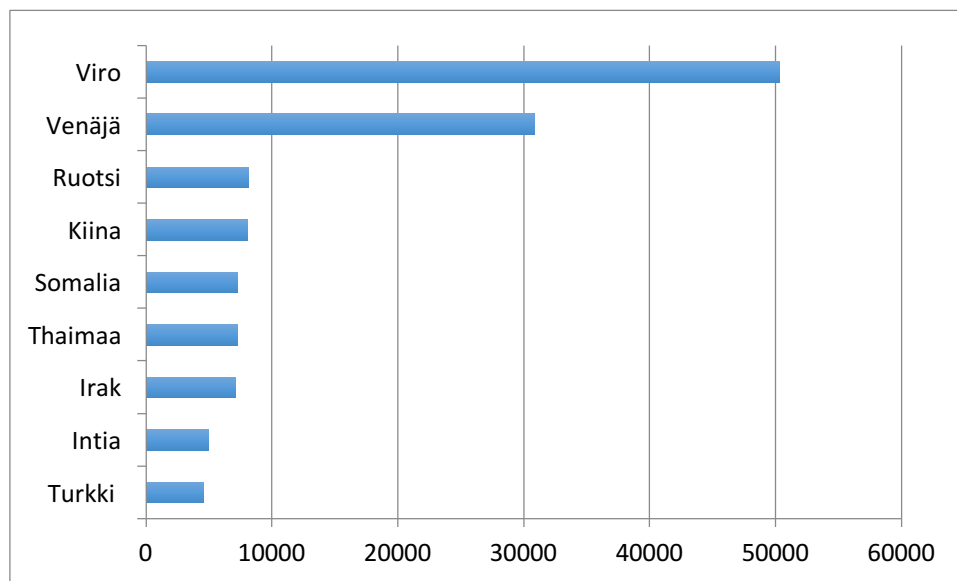
Asioimistulkki ei työskentele vain tulkkaustilanteissa, vaan hän saattaa suorittaa myös käännöstehtäviä. Minun ammatillisen kasvuni tavoitteet ovat oppia käänösprosessista ja oppia ratkaisemaan thain kielen kääntämisen ongelmia. Opinnäytetyöni tavoitteena on etsiä sopiva käännösteoria tietyille kohderyhmälle suunnattuun käännöksen. Lisäksi opin, miten lähde- ja kohdekulttuuri sekä lähde- ja kohdekielet kohtaavat toisensa. Keskityin thain kielen lauseiden muodostamiseen käänöksessä ja kieliopillisen rakenteen merkitykseen thain kielessä. Thain kielen sanavaihtoehdoista valitsin sen, joka parhaiten auttaa lukijaa ymmärtämään lähdetekstin viestin. Vaikka thain kieli on äidinkieleni, jouduin kuitenkin opiskelemaan thain kielen sana- ja lausejärjestystä. Käänösprosessi toi esille eron thain ja suomen kielen rakenteessa.

Opinnäytetyössäni käänän thain kielelle infopankin sivuilta valittua avioliittoon ja -eroon liittyvää tietoa kuten avioliitto, kihlaus, avioehtosopimus, avioero, harkinta-aika, perheasioiden sovittelu, tukea avioeron aikana, avioero ja oleskelulupa. Käännös sisältää tietoa thaimaalaisille vieraasta kulttuurista, joten otin huomioon kulttuurien välisen viestinnän. Käänsin lähdetekstin yhdistämällä yleiskieltä ja selkokieltä, sillä kohderyhmän on helpompi ymmärtää tällaista kielen muotoa kuin puhdasta yleiskielistä käännöstä.

Opintoihini liittyvän työharjoittelun suoritin Helsingin Pro-tukipisteessä. Pro-tukipiste tarjoaa matalan kynnyksen sosiaali- ja terveyspalveluja sekä yhteisöllistä toimintaa seksi- tai erotiikka-alalla toimiville ihmisille sekä ihmiskaupan uhreille Helsingissä, Tampereella ja Turussa. Osa Pro-tukipisteen asiakkaista on thaimaalaisia, jotka osallistuvat monikulttuuriseen vertaisryhmään. Ryhmässä keskustellaan ja jaetaan kokemuksia esimerkiksi seksityöstä ja suomalaisesta yhteiskunnasta. Ryhmässä käy myös ulkopuolisia asiantuntijoita ja tarvittaessa mukana on työntekijä, joka toimii kielellisenä tukena. (Pro-tukipiste i.a.) Käännöstäni tullaan käyttämään tarvittaessa Pro-tukipisteen Saphaan-hankkeessa, jossa autetaan thaimaalaisia seksi- ja erotiikka-alan työntekijöitä. Käännökseni julkaistaan mahdollisesti myöhemmin Infopankissa.

2 SUOMALAISEN JA THAIMAALAISEN AVIOLIITTO

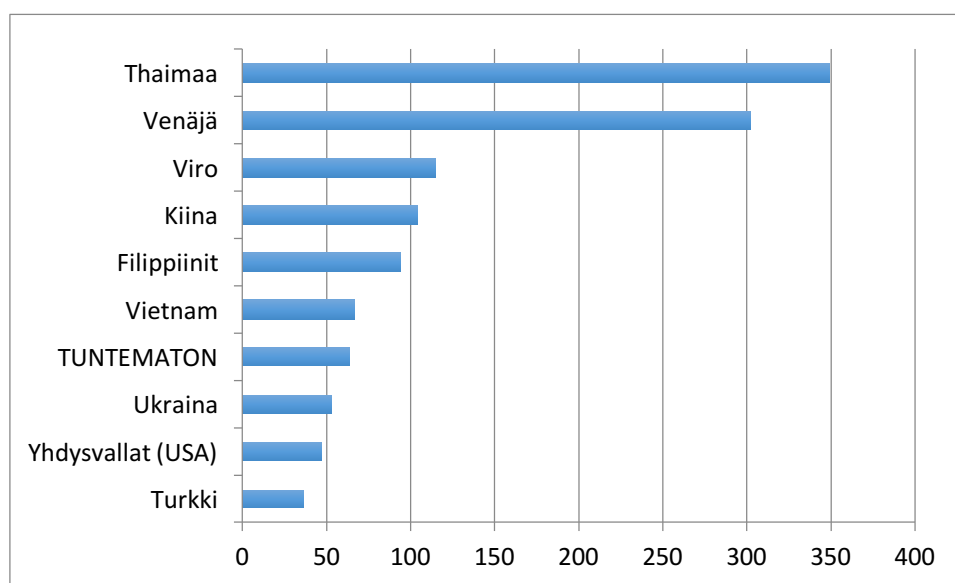
Vuoden 2015 lopussa Suomessa asui lähes 180 eri ulkomaan kansalaisuusryhmää. Thaimaalaiset olivat kuudenneksi suurin kansalaisuusryhmä Suomessa eli noin 7200 ihmistä. 91 prosenttia heistä oli työkäisiä (16–64-vuotiaita) (Tilastokeskus 2015.a.). Lumion (2014, 39) mukaan valtaosa Suomessa asuvista thaimaalaisista on naisia, jotka tulevat Suomeen avioliiton kautta ja perustavat perheen suomalaisen miehen kanssa. Alla olevassa muokkaamassani kuviossa (Kuvio 1. Suurimmat ulkomaan kansalaisryhmät Suomessa vuonna 2015) olen esittänyt kansalaisuuden mukaan yhdeksän suurinta maahanmuuttajaryhmää. Virolaiset ja venäläiset ovat selkeästi kaksi suurinta maahanmuuttajaryhmää, mutta viisi seuraavaksi suurinta ryhmää on lähes samankokoisia. Tästä voi päätellä, että yhteiskunnassamme on olemassa tarve myös thainkieliselle palvelulle.

KUVIO 1. Suurimmat ulkomaan kansalaisryhmät Suomessa vuonna 2015 (Tilastokeskus 2015.a.)

Suomalaisten miesten ulkomaalaisten puolisoitten määrä alkoi kasvaa entisten Neuvostoliiton maiden rajojen auettua ja matkailun lisääntyttyä näihin maihin. (Heikkilä 2005, 25). Vuonna 2015 Suomessa solmittiin 3800 kansainvälistä avioliitto. Kansainvälisellä avioliitolla tarkoitetaan avioliittoa, jossa ulkomaan kansalainen avioituu Suomessa asuvan Suomen kansalaisen kanssa. Suomalaisten

miesten ulkomaalaistaustaisista puolisoista kolmannes oli vuonna 2015 kahdesta maasta: Thaimaasta ja Venäjältä. Viro, Kiina ja Filippiinit olivat samana vuonna paljon pienemmät kansalaisuusryhmät. (Tilastokeskus 2015.b., 10–11.) Alla olevassa muokkaamassani kuviossa (Kuvio 2. Avioliiton ulkomaan kansalaisen kanssa solmineet suomalaiset miehet vaimon kansalaisuuden mukaan 2015) olen esittänyt kymmenen suurinta avioliittonsa vuonna 2015 solminutta ulkomaalaisten vaimojen ryhmää. Thaimaalaisten ja venäläisten ryhmät ovat kolme kertaa suurempia kuin virolaisten muodostama kolmanneksi suurin ryhmä.

KUVIO 2. Avioliiton ulkomaan kansalaisen kanssa solmineet suomalaiset miehet vaimon kansalaisuuden mukaan 2015 (Tilastokeskus 2015.b.)

Monikulttuuriset avioliitot ovat tulos Thaimaan taloudellisesta suunnitelmasta, jolla tuetaan Thaimaan matkailuteollisuutta (พรหมพักพิง และคณะ 2006, ข). Vuonna 2009 Thaimaassa vieraili noin 14 miljoonaa ulkomaista matkailijaa. Vuonna 2015 määrä on kasvanut melkein kaksikertaiseksi jopa 29 miljoonaan matkailijaan. Vuosina 2009–2015 Thaimaassa vieraili joka vuosi noin 134 000–157 000 suomalaista turistia. (Department of tourism i.a.)

Thaimaasta kotoisin oleva koulutettu nainen tapaa yleensä ulkomaalaisen puolison opiskellessaan tai työskennellessään ulkomailla. Toisaalta maalaisperhe-

taustaiset naiset tapaavat ulkomaalaisen miehen työskennellessään viihdeteollisuudessa. Joskus thaimaalaiset naiset tutustuvat suomalaisiin miehiin tuttujen tai deittipalvelun kautta. (สร้อยกฤต เรือง 2012, 167.)

2.1 Monikulttuurisen avioliiton haasteet

Erimielisyys esimerkiksi arvoista, sukupuolirooleista ja lasten kasvatuksesta aiheuttaa riitoja monikulttuurisessa avioliitossa. Myös työttömyys ja taloudellinen riippuvuus tuottavat näissä parisuhteissa usein ongelmia. Yhteisen kielen puute aiheuttaa monikulttuurisissa avioliitoissa näkemyseroja. (Heikkilä 2014, 9–11.)

Monikulttuurinen parisuhde ei ole helppo, vaikka molemmat osapuolet yrittävät parhaansa. Suomalainen osapuoli joutuu hoitamaan talouden ja asioimaan viranomaisten kanssa, koska kumppanin kielitaito ei riitä ymmärtämään virallista kieltä. Käytännön asioista huolehtiminen saattaa viedä voimia niin, että parisuhteen hoitamiseen ei jää aikaa eikä energiaa riittävästi kummallekaan. Kahden kulttuurin liitossa elävien oletetaan olevan keskenään varsin erilaisia. Heillä voi olla eri kieli, he ovat kasvaneet erilaisessa yhteiskunnassa ja kulttuuriympäristössä. (Kanerva 2010, 9–10.) Avioliiton alkuvaiheessa maahanmuuttajataustainen puoliso on usein riippuvainen suomalaisesta aviopuolisostaan arjen elämissä, taloudellisesti ja hänen sosiaalisesta verkostostaan (Heikkilä 2014, 13).

2.2 Monikulttuuriset avioerot

Monikulttuuriset avioliitot näyttävät päätyvän useammin eroon kuin suomalais-taustaisten henkilöiden keskinäiset avioliitot. Puolisostaan monessa arkisessa asiassa riippuvaiselle ulkomaalaistaustaiselle henkilölle avioero voi olla erityisellä tavalla dramaattinen kokemus. (Tilastokeskus 2016.)

Monikulttuurinen liitto päättyy avioeroon noin kolme kertaa todennäköisemmin kuin avioliitot keskimäärin. Tutkittua, täsmällistä tietoa siitä, mitkä tekijät johtavat monikulttuurisissa liitoissa niin usein avioeroon, ei juurikaan ole saatavilla. Syyt

ovat todennäköisesti yhtä moninaisia kuin saman kulttuuritaustan omaavienkin ihmisten liitoissa. (Lainiala & Säävälä 2012, 20–21.)

3 KOTOUTUMINEN JA SEN HAASTEET

Kotoutuminen tarkoittaa sitä, että maahanmuuttaja sopeutuu yhteiskuntaan, oppii yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja toimintatapoja, jotka auttavat häntä osallistumaan ja elämään uudessa kotimaassa. Samalla myös tuetaan hänen mahdollisuuksiaan ylläpitää omaa kieltään ja kulttuuriaan (Työ- ja elinkeinoministeriö i.a.) Kotoutumislain mukaan kotoutumissuunnitelmaan on oikeus niillä maahanmuuttajilla, joilla on oleskelulupa ja kotikunta. (Mikkonen 2005, 55). Toimiessani asioimistulkkina olen havainnut, että kotoutumisprosessin ulkopuolelle jäävän maahanmuuttajan on vaikea sopeutua yhteiskuntaan. Lumion (2014, 44) mukaan kotoutuminen Suomeen, suomen kielen oppiminen, kulttuuriero, taloudellinen ylläpito, perheen rakentaminen ja parisuhteen ylläpito samaan aikaan ei ole ollenkaan helppoa. Kielen oppiminen sekä yhteiskuntaan ja työelämään sopeutuminen vievät aikaa. Nämä haasteet aiheuttavat parisuhteeseen ongelmia ja stressiä.

Lainiala & Säävälän (2012, 119) mukaan kotoutumisen onnistuminen ei ole pelkästään parista tai perheestä riippuvaista. Ulkopuoliset tekijät kuten yhteiskunnan tarjoamat palvelut, työelämän rekrytointikäytännöt ja ympäristön asenteet vaikuttavat myös kaksikulttuuristen pariin hyvinvointiin. Kotoutuminen on yksilöllinen asia. Jollekin maahanmuuttajalle kotoutuminen on helppoa, toisaalta toiselle ei.

Mielestäni thaimaalaiset ovat yleensä ahkeria ja tekevät kovasti työtä. Hyvä esimerkki ovat thaimaalaiset marjapaimijat, jotka tulevat Suomeen joka kesä poimaan marjoja. Oman kokemukseni mukaan suurin osa heistä tulee Koillis-Thaimaasta. Koillis-thaimaalaiset tunnetaan Thaimaassa yleisesti ahkerina raskaan työn tekijöinä. Suomeen muuttavan thaimaalaisen mahdollinen maine ahkerana ja työteliäänä työtekijänä ei kuitenkaan välttämättä takaa työtä Suomessa, sillä ilman kielitaitoa ja vaatimuksia vastaavaa koulutusta on vaikea päästä työelämään.

Puutteellinen suomen kielen taito on yleisin ongelma Suomessa asuville maahanmuuttajille, myös thaimaalaisille. Lumion (2014, 44) tutkimus esittää, että thaimaalaisten naisten suomen kielen taidon puute vaikeuttaa heidän kommunikointiaan yhteiskunnassa, työpaikan saamista ja johtaa työpaikkakiusaamiseen, yhteiskunnan asenteellisuuteen sekä perhe-elämän ongelmiin. Kielitaito on thaimaalaisille keskeinen ongelma. Suomen kielen oppiminen vaatii pitkäjänteistä opiskelua kielikurssien ohella. Heikon kielitaidon vuoksi thaimaalaisten naisten on vaikea hoitaa asioita itsenäisesti. Viranomaisen kanssa asioitaessa mies on usein mukana. Mies toimii tulkkina ja hoitaa asioita vaimonsa puolesta. Kotoutuminen sujuu hyvin, jos aviopuoliso tukee vieraskielistä vaimoaan. Jos aviopuoliso päinvastoin laiminlyö tai ei halua, että vieraskielinen vaimo oppii kieltä, kotoutuminen ja elämä Suomessa on paljon ongelmallisempaa.

Ihonen (2013, 23) toteaa tutkimuksessaan, että työssäkäyvien naisten suomen kielen taito on huonompi kuin työttömällä maahanmuuttajanaisilla, vaikka he ovat asuneet pitkään Suomessa. Itse olen tavannut thaimaalaisen naisen, joka on ollut pitkään työelämässä thaimaalaisessa ravintolassa kokkina eikä keittiössä tarvitse puhua suomea. Työympäristössä ovat vain thaimaalaiset keskenään. Siksi heidän suomen kielen taitonsa on huonompi kuin työttömällä, jotka käyvät suomen kielen kurssilla.

4 HAASTEENA RIITTÄMÄTÖN KIELITAITO

Maahanmuuttajan suomen kielen oppimisen kesto riippuu monesta tekijästä, kuten lähtökielestä, oma äidinkielen taidosta, oppimiskyvystä, koulutustaustasta, terveyden tilasta, perhe- ja elämäntilanteesta, sosiaalisista verkostoista, motivaatiosta sekä kielen tason tarpeesta. Hyvä kielitaito on hyvä väline uuden oppimiseen. Kun maahanmuuttaja ei osaa kieltä, uusi elämä Suomessa etenee hitaasti. Ilman riittävää suomen kielen taitoa työllistyminen ja yhteiskuntaan sopeutuminen on vaikeaa. Vaikka suomen kieli olisi hallussa, jotkin suomen kielen termit ja käsitteet ovat vielä vaikeita. Omalle äidinkielelle ammattitaitoisesti käännetty tieto on hyödyllistä ja tärkeää suomalaisen yhteiskuntaan sopeutuvalla maahanmuuttajalle. (Kuusniemi 2011, 16–23)

Thaimaalaiset ovat Suomen kuudenneksi suurin maahanmuuttajaryhmä, ja se kasvaa vuosittain (Tilastokeskus i.a.). Osa Suomeen saapuvista thaimaalaisista on hyvin koulutettuja, mutta monilla on alhainen koulutustaso ja heikko kielitaito, ja he puhuvat vain vähän englantia. Heidän äidinkielitaitonsakaan ei välttämättä riitä varsinkaan asiakirjojen ymmärtämiseen, vaikka ne olisikin käännetty thain kielelle. (Shinyella 2012, 5–6.)

Suomalaisesta yhteiskunnasta kertova tieto maahanmuuttajan omalla äidinkielellä tai kielellä, jota maahanmuuttaja hallitsee kohtalaisesti, on tärkeää Suomeen juuri saapuneelle maahanmuuttajalle. Vaikka nykypäivänä on olemassa enemmän monikielisiä internetsivustoja, jotka jakavat tietoa Suomeen muuttoon suunnitteleville tai Suomessa jo asuville maahanmuuttajille, on thainkielisestä tiedosta vielä puutetta. (Lumio 2014, 48)

Työkokemuksestani tiedän Suomeen saapuvien thaimaalaisen kokevan paljon haasteita ja ongelmia yhteiskunnassamme. Kymmenen vuotta sitten viranomaisien internetsivuilta ei löytänyt thain kielellä edes perustietoa Suomesta eikä tietoa ole vielä kukaan riittävästi. Jos Suomeen saapunut thaimaalainen haluaa tietää jotain, tieto tulee usein ystäviltä eikä se ole välttämättä täsmällistä tai oikeaa. Puutuva ja mahdollisesti väärä tieto vaikeuttaa arkea sekä kykyä vaikuttaa ja kehittää

omaa elämää. Jotkut thaimaalaiset jäävät yhteiskunnan ulkopuolelle. Olen huomannut, että tässä ryhmässä voi olla myös Suomessa pitkään asuneita thaimaalaisia, jotka ovat esimerkiksi kotiäitejä tai ravintolan työntekijöitä, jotka viettävät aikansa työssä samankaltaisten ihmisten seurassa. Heidän suomen kielen taitonsa voi olla alkeellisella tasolla.

5 KÄÄNTÄMINEN

Kääntäminen syntyy kahdesta syystä: viestin lähettäjä haluaa välittää viestiä vieraskielisille lukijoille tai kuulijoille tahi toisaalta lukija tai kuulija haluaa tietää ymmärtää viestiä tai sanomaa. (Jänis 2010, 11.) ”Kääntäminen ja tulkkaukset ovat siis monitahoisia ilmiöitä, joissa lähde- ja kohde- kulttuurit ja - kielet kohtaavat eri tasoilla ja joita voidaan tarkastella useista näkökulmista” (Tommola 2004, 10).

Kääntäjän ja tulkin tehtävä on välittää viestejä, joita tarvitaan vieraskielisen sanoman ymmärtämiseksi tai joita halutaan viestittää vieraalla kielellä. Kääntäminen ja tulkkaukset ovat kaksivaiheisia: ensin on ymmärrettävä puhuttu ja sitten ymmärretty ilmaistaan toisella kielellä. Kääntäjä ja tulkki yhdistävät työssään ymmärtämisen ja tuottamisen. (Jänis 2007, 69-70.)

Jos kohdekielellä on olemassa täysi vastine sanalle, kääntämiseen riittää kaksikielinen sanakirja ja hyvä kielitaito kahdessa kielessä. Mutta jos tavoitteena on säilyttää ilmaistavan asian viesti, ei riitä pelkästään kielen kääntäminen, vaan tarvitaan myös viestin merkityksen välittämistä. Usein viesti välitetään hyvinkin erilaisista kulttuureista tulevien ihmisten välillä ja niinpä lähdeteksti joutuu kohtaamaan vastaanottajan kohdekulttuurin. (Kumpulainen 2015, 27-29.)

Työvälineinään kääntäjällä ovat esimerkiksi painetut ja elektroniset sanakirjat, joissa annetaan usein monta vastinetta. Käsiteanalyysi auttaa vastineen valinnassa. Ennen kääntämistä on tärkeää kerätä tausta-aineistoa ja hankkia tietoa, jotta kääntäjä ymmärtää käänneksen koko kuvan. (Pasanen 2015, 120.)

Kääntäminen ja tulkkaukset ovat monitahoisia ja -mutkaisia prosesseja, joiden ymmärtämiseksi tutkijat ovat kehitelleet teoreettisia malleja eli yksittäisiä käännteorioiden (Hytönen 2006, 66-67). Opinnäytetyössäni käsittelem kahta kääntämiseen ja tulkkaukseen liittyvää menetelmää: skoposteoriaa ja pragmaattista adaptaatiota. Lisäksi kerron yleiskielen ja selkokielen erosta.

5.1 Skoposteoria

Skoposteoria on saksalaisten käännöstutkijoiden Katharina Reiss ja Hans J. Vermeer 1980-luvun alussa kehittämä, edelleen yksi tunnetuimmista käännösteorioidista. Skopos tarkoittaa tarkoitusta, tavoitetta, funktiota. Skoposteoriassa lähtötekstin tarkoitus ei ole kääntämisessä kaikkein tärkeintä vaan itse käännös. Skoposteoria tarkoittaa siis sitä, että kääntämisessä on tärkeintä ottaa huomioon käännöksen tarkoitus (Vehmas-Lehto 2002, 92). Kääntäjä kääntää käännöksen tarkoituksen kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Skopos eli tavoite muuttuu riippuen vastaanottajasta, ja se voi erota huomattavasti lähtötekstistä. (Hytönen 2006, 71.)

Skoposteoriassa on monia käännöstapoja, jotka riippuvat kääntämisen tarkoituksesta, skopoksesta. Tarkoituksen määrittelevät yhteistyössä asiakas ja kääntäjä, minkä jälkeen tämä tarkoitus ohjaa kääntäjän ratkaisuja. Käännöksen tehtävänä voi olla alkuperäinen tekstin sisällön välittäminen, jolloin teksti käännetään varsin tarkasti. Tällaisesta dokumentaarista käännöksestä voi olla kyse esimerkiksi oikeuden tarvitsemasta virallisesta asiakirjasta, vaikkapa avioeropäätöksestä. Toisaalta kyseessä voi olla instrumentaalinen kääntäminen, jossa tuloksena on kohdekulttuurissa itsenäisesti toimiva teksti. Esimerkiksi käyttöohjeeksi tarkoitettun tekstin on oltava sellainen, että se vastaa kohdekulttuurin normeja. (Tiittula 2011, 5–6.) Esimerkiksi thaksi tehdyn käännöksen tulisi toimia kuten thainkielinen teksti toimii Thaimaassa.

Vehmas-Lehdon (2002, 102–105.) mukaan lähtötekstin tulkitsija tarvitsee riittävät taustatiedot. Näin varmistetaan viestin perille meno. Joskus käännöksen lukeva eri kulttuurista tuleva ulkomaalainen ei voi ymmärtää viestiä ilman selityksiä, vaikka suomalainen lukija tietää, mistä on kysymys. Syy on se, että ulkomaalainen lukija tulee erilaisesta ympäristöstä kuin alkuperäisen tekstin kulttuuri. Yhteiskunta, tavat, ajattelutapa ja niin edelleen ovat erilaisia.

5.2 Pragmaattinen adaptaatio

Vehmas-Lehdon (2002, 99) mukaan pragmaattisella adaptaatiolla tarkoitetaan lähtötekstin muokkaamista uuteen kulttuuri- ja kieliympäristöön sopivaksi. Näin tehdään sellaisille kohdille tai jaksoille, jotka eivät suoraan käännettynä toimi hyvin kohdekielellä. Lisäykset, poistot, korvaukset tai järjestyksen muutokset ovat pragmaattisia adaptaatiota. Tavallisimpia ovat korvaukset ja erityisesti lisäykset. Poisto sen sijaan on harvinainen.

Vehmas-Lehdon (2002, 101–107) mukaan pragmaattista adaptaatiota käytetään neljästä eri syystä. Ensimmäinen syy on se, että käänнос laaditaan eri aikana, eri paikassa tai eri tarkoitukseen kuin lähtöteksti. Esimerkiksi käännettävässä tekstissä ajankohta eilen ei vastaa suoraan käännettynä enää samaa ajankohtaa myöhemmin tehtävässä käänöksessä, tai maamme eteläosa suomalaisessa lähtötekstissä on parempi muokata Etelä-Afrikkalaiseen kohdetekstiin Pohjois-Euroopaksi. Toinen syy on kulttuurieroihin liittyvä taustatietojen ero. Replikki: ”Pekka on kortistossa” ei paljasta suomalaista kulttuuria tuntemattomalle kuulijalle, että Pekalla ei ole töitä. Kolmanneksi Vehmas-Lehto mainitsee lähtö- ja kohdekulttuurin erot, josta esimerkkinä voisi olla eri mittajärjestelmät. Suomalaiselle on helpompi ymmärtää englantilainen 3 jalkaa noin 1 metrinä. Neljäs ja viimeinen syy on konventioerot. Eri kielissä esimerkiksi päivämäärä merkitään eri tavoin.

5.3 Yleiskieli ja selkokieli

Kielen voi jakaa säännönmukaiseen ja normitettuun kirjakieleen, jota voi sekä puhua että kirjoittaa. Yleiskieli on yleinen kielimuoto, jossa käytetään tunnettua sanastoa ja se muodostetaan kirjakielen normien mukaisesti yksinkertaisilla virkerakenteilla. Suurelle yleisölle suunnatun viestinnän tulisi olla yleiskielistä, mutta käytännössä yleiskielinen viestintä ei ole aina helppoa ymmärrettävää. Kirjakieli ja yleiskieli ovat asiatyylisiä. Asiatyylinen kieli on ymmärrettävää, selkeää, neutraalia ja tarkkaa. Se välittää tiedon tehokkaasti ja yksiselitteisesti, eli siten, että asian voi ymmärtää vain yhdellä tavalla. (Virtanen 2009, 11.)

Selkokieli on suomen kielen muoto, joka on muokattu helpommaksi muodoksi, sanastoltaan ja rakenteeltaan yleiskieltä luettavammaksi ja ymmärrettävämmäksi. Se on tarkoitettu henkilöille, joilla on vaikeuksia ymmärtää yleiskieltä (Virtanen 2009, 17.) Seuraava malli havainnollistaa yleiskielen ja selkokielen eroja. Malli on otettu Selkokirjoittajan tekstilajit kirjasta. (Leskelä & Kulkki-Nieminen 2015.)

Yleiskielinen teksti:

Oikea käsienpesutekniikka

1. Poista sormukset, korut ja kellot pesun ja ruoanlaiton ajaksi
2. Kostuta kädet lämpimällä vedellä
3. Ota käsiin nestesaippuaa
4. Hiero kämmeniä yhteen noin 20 sekuntia
5. Pese huolellisesti myös kämmenien selkäpuolet, sivustat, ranteet, sormien välit sekä kynsien ja sormuksien alustat
6. Huuhtelee kädet puhtaiksi

Selkokielineen teksti:

Näin peset kädet oikein

1. Ota sormukset, korut ja rannekello pois kädestä sekä käsienpesun että ruoanlaiton ajaksi.
2. Kastele kädet ensin lämpimällä vedellä.
3. Ota käsiin nestesaippuaa.
4. Hiero kämmeniäsi yhteen noin 20 sekuntia.
5. Pese kämmenet huolellisesti myös selkäpuolelta ja sivusta. Pese myös ranteet, sormien välit sekä kynsien alustat.
6. Huuhtelee kädet puhtaaksi.

Tämä esimerkki selvensi minulle, että selkokielineen tekstin tulee olla sekä kirjallisesti että visuaalisesti helpommin luettavissa.

6 KÄÄNNÖSTOIMEKSIANTO

Opinnäytetyöni alkuvaiheessa soitin Helsingin kaupungin ylläpitämän verkkosivuston, Infopankin, päätoimittajalle Kyllönen-Saarniolle. Kyllönen-Saarnion (2015) mukaan Helsingin seudulla puhutaan jopa toista sataa kieltä. Infopankki ei pysty tarjoamaan palvelua kaikilla tarvittavilla kielillä, vaan vain isojen maahanmuuttajaryhmien kielillä, joille on suuri tarve. Thainkielinen ryhmä on vielä pieni, ja he osaavat englantia tai saavat apua aviomieheltä. Tarve thainkieliselle tiedolle on kuitenkin selkeästi olemassa, ja siksi halusin kääntää valitsemani osan infopankin tekstistä thaiksi.

Infopankin teksteillä on kolme kohderyhmää: Suomeen muuttoon suunnittelevat, Suomessa asuvat maahanmuuttajat maahantulositystä riippumatta sekä työntekijät, jotka työssään palvelevat maahanmuuttaja-asiakkaita. Infopankin tekstin tarkoitus on opastaa ja antaa tietoja aikuisille maahanmuuttajille. (Infopankki 2016.b) Kääntämäni teksti on yksinkertaista ja helppo ymmärtää, mutta koska lukijat ovat Thaimaasta ja heillä on erilaiset taustatiedot, on tärkeää, että teksti toimii thaikuluttuurissa.

Infopankin käännösten tulisi olla selkeää ja laadukasta yleiskielistä verkkotekstiä. Käännösten pitäisi olla tyyliltään asiallisia ja kohteliaita. Käännetyn tekstin on avauduttava sekä peruskoulutetulle että korkeammin koulutetulle. (Infopankki 2016.b.) Käännöksen tulisi olla hyödyllinen ja ajankohtainen sekä kaikille Suomessa asuville thaimaalaisille että tulkkausalalan ammattilaisille. Käännettävä aineisto käsittelee erilaisia aihepiirejä, jotka sisältävät paljon eri alojen sanastoja muun muassa oikeusalalta, sosiaalialalta ja terveysalalta. Thaimaan laki ja viranomaisten tarjoamat palvelut sekä thaimaalainen järjestelmä eroavat osittain suomalaisesta järjestelmästä, joten thainkielisten vastineiden löytäminen täytyy tehdä huolellisesti.

Opintoihini Diakissa kuului osaltaan työharjoittelu, jonka suoritin asioimistulkkinä. Toimiessani asioimistulkkinä huomasin, että jos thaimaalaiset saisivat perustie-

toja Suomesta, olisi heillä vähemmän hankaluuksia. Keskustelin Pro-tukipisteessä työharjoitteluni ohjaajan, Pro-tukipisteen sosiaaliohjaaja Nordblomin, ja palveluohjaaja Phuakluangin (2016) kanssa thaimaalaisten oman äidinkielisen materiaalin tarpeesta ja sovimme, että käännöstäni voidaan käyttää Pro-tukipisteen Saphaan-hankkeessa, jossa autetaan thaimaalaisia seksi- ja erotiikka-alan työntekijöitä. Asioimistulkkina työskennellessäni huomasin, että yleensä ongelmat liittyvät parisuhteeseen ja perheeseen. Tämän vuoksi valitsin aihealueeksi avioliiton, kihlauksen, avioliiton solmimisen, avioliiton esteiden tutkinnan, avioehtosopimuksen, avioeron, harkinta-ajan, avioeron ilman harkinta-aikaa, perheasioiden sovittelun, tuen avioeron aikana, avioeron ja oleskeluluvan, omaisuuden avioerossa sekä avun omaisuuden jakamiseen.

Keskustelussa Nordblomin ja Phuakluangin kanssa selvisi, että osalla asiakkaista on vaikeuksia ymmärtää asiakirjojen tekstiä omalla äidinkielellään. Kääntämisen alussa määritin lukijakunnakseni Suomeen muuttota suunnittelevat ja Suomessa asuvat Pro-tukipisteen thaimaalaiset asiakkaat, jotka hakevat tietoa avioliitosta ja -erosta. Minun täytyi pohtia, millainen käännöstyyli sopii minun kohderyhmälleni. Pelkkä yleiskieli voisi olla liian vaikeaa ymmärtää lukijoille, joiden kielitaito on rajoittunut. Selkokieline muoto tuli heti mieleeni, vaikkakin kyseinen muoto oli minulle uusi asia. Olin tutustunut opintojeni aikana selkokielisiin internetisivuihin, mutta en löytänyt mitään tietoa Thaimaan selkokielestä. Suomessa selkokielen kehittämisen tarve havaittiin jo 70-luvulla (Rajala & Virtanen 1986, 38)., mutta thain kielen selkokieltä ei ole vielä kehitetty.

7 KÄÄNNÖSPROSESSIN KUVAUS

Kääntäessään ja tulkatessaan tulkki tai kääntäjä viestii puhetta tai kirjoitusta ihmisten välillä. Tästä viestinnän tarpeesta syntyy tarkoitus ja toimeksianto. Joku toimeksiantaja pyytää kääntäjää tekemään käännöstyön johonkin tarkoitukseen. Kääntäjä aloittaa työskentelynsä analysoimalla lähtötekstiä ja miettimällä lukijoiden odotuksia: miten toimiva käännös olisi ja mitä vaikutuksia sillä olisi kohdekielissä ympäristössä. Tilanne on kuitenkin ongelmallinen, sillä lukijat tulkitsevat eri tilanteissa tekstejä eri tavoin ja odottavat käännöksiltä eri asioita. (Oittinen & Mäkinen 2007, 13–14.)

Analysoituaan tekstin kääntäjä tarvitsee kykyään hankkia tietoa. Tiedon hankkimiseen tarvitaan apuvälineitä, joista tärkeimpiä ovat selittävät sanakirjat ja rinnakkaistekstit eli samaa aihetta käsittelevät kääntämättömät erikieliset tekstit. Tietoa saa myös asiantuntijoilta. Yhä enemmän tietoa haetaan tietotekniikan avulla elektronisista sanakirjoista, tekstikorpuksista, termipankeista ja internet-hauista. (Vehmas-Lehto 2007, 42–43.)

Tuomisen (2014) mukaan itse kääntämisessä kääntäjällä on oltava strategia. Teksti on laadittava niin, että se täyttää toimeksiannon vaatimukset ja ratkaisee käännöksen ongelmakohdat. Kääntäjä joutuu myös tekemään valintoja esimerkiksi sisällön ja tekstin pituuden välillä, sillä kaikkea ei voi välittää käännöksessä. Kääntäjän on myös huomioitava, että tekstilajit, esimerkiksi ruokaresepti, matkasesite kirje ja niin edelleen ovat eri kielissä erilaisia. Niinpä kääntäjän on irtauduttava lähtötekstistä ja siirryttävä kohdekieliseen ilmaisutapaan.

7.1 Lähtötekstin analyysi

Tuomisen (2014) mukaan lähtöteksti pitää ymmärtää ja analysoida ennen kuin sen voi kääntää. Kääntäjän pitää kysyä ja vastata kysymyksiin, esimerkiksi millainen teksti, miksi käännetään ja kuka lukee. Käännöksen tulisi olla täsmällinen ja luotettava. Käännöksen tarkoitus on antaa lukijalle tietoa, esimerkiksi mitä tulisi

tehdä erilaisissa ongelmatilanteissa, mistä hän saa apua ja tukea, millaisia prosesseja ja palveluita viranomaiset tarjoavat sekä mistä he voivat etsiä lisää tietoa.

Luin Infopankin lähtötekstin, jota on kuusi sivua. Infopankin teksti on suunnattu Suomessa asuville maahanmuuttajille ja Suomeen muuttoa suunnitteleville, joten tekstin kieli on selkeää. Avioliitosta ja -erosta kertovassa tekstissä on kuitenkin erikoisan sanastoa esimerkiksi oikeusalalta, joten luin artikkeleita ja kirjoja avioliitosta sekä tutustuin esimerkiksi väestöliiton, maistraatin ja oikeuslaitoksen verkkosivustoihin. Näin sain yleisesti tietoa avioliitosta ja -erosta. Sen jälkeen luin selkokieliteoriasta, koska haluaisin, että käännökseni on ymmärrettävää ja helposti luettavaa. Luin käännettävät tekstit useaan kertaan, kunnes asian sisältö oli minulle selvä. Poimin teksteistä erikseen termit, jotta voisin myöhemmin etsiä niille tarkat vastineet tai merkitykset.

7.2 Tiedonhaku ja termityö

Tuomisen (2014) mukaan tiedonhaku ja termityö ovat tärkeä osa käännöstyötä ja ne pitää tehdä huolellisesti. Kyky hankkia tietoja on tässä vaiheessa tärkeää. Teksti on uskottava ja ymmärrettävä vain, jos siinä ei ole sisällöllisiä virheitä ja asioista puhutaan oikealla tavalla. Kääntäjän ei tarvitse eikä hän voi tietää kaikkea, mutta hänen on tiedettävä, milloin tietoa pitää hakea ja mistä löytyy luotettavaa ja ajankohtaista tietoa. Internetin aineistosta tulisi huomioida sen laatu ja tarkkuus, ajankohtaisuus, kattavuus sekä tekniset ominaisuudet. Lisäksi tulisi huomioida sivuston virallisuus.

Luin Thaimaan lainsäädäntöä koskien avioliittoa ja -eroa. Thaimaan lainsäädännössä käytetään viranomaiskieltä, jota ei ole helppoa ymmärtää. Koska haluaisin käännökseni olevan luettavaa ja helppoa ymmärtää, etsin lisää tietoa Thaimaan suurlähetystöjen internetsivuilta. Thaimaan Ruotsin suurlähetystön internetsivulta löytyy Ruotsissa asuville thaimaalaisille käsikirja. Siinä kerrotaan myös avioliitosta sekä -erosta. Lisäksi käytin thai-englanti ja englanti-thai lakisanakirjaa löytääkseni sanoille vaihtoehtoja.

Terminologisista menetelmistä tärkein on käsiteanalyysi. Kääntäjän ensimmäinen terminologinen tehtävä on termien tunnistaminen, sillä esimerkiksi erikoisalalla jokin yleiskielen ilmaus voi saada erilaisen merkityksen. (Pasanen 2015, 110.) Käännösvaiheessa kirjoitin ylös termejä, joiden tarkoituksesta tai käytöstä en ollut varma, ja sen jälkeen selvitin niiden merkityksen, käytön ja oikeat vastineet kohdekielessä. Esimerkiksi ”avioliiton esteiden tutkinta” -termiä ei ole thain kielessä. Thaimaan laki määrää, että jos avioliitossa oleva henkilö solmii toisen avioliiton, niin tämä toinen avioliitto on mitätön. Avioliiton esteitä ei siis tutkita. Selvitin Suomen maistraatin sivuilta, mitä avioliiton esteiden tutkinta tarkoittaa (Maistraatti i.a.). Käänsin termin sanasta sanaan ja totesin, että lukija ymmärtää käännöksen merkityksen. Käsitystäni vahvisti Thaimaan Ruotsin suurlähetystön internetsivulta löytämäni vastaava termi.

7.3 Käännöstyö

Tein raakakäännöksen opinnäytetyön alkuvaiheessa ja sen jälkeen etsin vastineita termeille: ministeriöille ja tuomioistuimille, kuten oikeusministeriö ja käräjäoikeus, virastoille ja palveluille, kuten maistraatti ja sosiaalitoimisto, oikeustieteellisille termeille, kuten ositus ja siviilivihkiminen ja niin edelleen. Tarkistin niiden oikeellisuuden, luin tekstiä läpi ja tein muokkauksia tarvittaessa. Opinnäytetyöni toinen ohjaaja teki kielen tarkistusta ja oikolukua.

Kääntäjän tärkein työkalu on oma äidinkieli, ja yleensä hän kääntää vain omaan äidinkieleen päin. Kääntäjä käyttää myös muita työvälineitä esimerkiksi sanakirjaa, konekäännössovellusta ja niin edelleen. (Lappalainen 2007, 191.) Kääntämisen apuna käytin yksikielistä sanakirjaa, kuten Gummeruksen suuri suomen kielen sanakirja ja kaksikielistä sanakirjaa, kuten Veikko Hoikan suomi–thai–suomi-sanakirjaa sekä erikoisalan sanakirjaa, kuten T. Pothongin Dictionary of Law and Relevant Words English–Thai.

7.4 Käännöksen kohdekielen tyyli

Thain kieli vaihtelee paljon kielenkäyttötilanteesta riippuen. Sen käyttö riippuu kielenkäyttäjän iästä ja sosiaalisesta asemasta. Kielen käyttö tilanteen mukaan on hyvää kielitaitoa. Persoonapronominit, verbit ja sanasto vaihtelevat sen mukaan, kenelle puhutaan, onko keskustelukumppani nuorempi vai vanhempi kuin puhuja, missä sosiaalisissa asemissa keskustelijat ovat ja kuinka arkinen tai juhlaytilanne on. Kielen osaajan on hyvä valita oikea kielentaso, joka sopii tilanteeseen ja ympäristöön. Sanojen valinta ilmaisee ja osoittaa kunnioitusta, tuttavallisuutta tai etäisyyttä toista ihmistä kohtaan esimerkiksi hänen ikänsä tai asemansa takia. (เพชรรัตน์ & ทองใบ 2013, 44–47.)

Thaimaa on ollut pitkään kuningaskunta. Satoja vuosia sitten kuningas oli jumalan kuva ja hänellä oli valta yli kaiken, koska hän suojasi ja hoiti yhteisön hyvinvointia. Sen takia thaimaalaiset pitivät kuningasta korkeimmassa asemassa. Hovikielillä alamaiset ilmaisevat lojaalisuuttaan, kunnioitustaan ja sitoutumistaan kuninkaalle. (Ministry of Culture i.a.) Hovikieltä käytetään, kun puhutaan kuninkaan, hänen perheensä tai sukunsa kanssa tai puhutaan heistä. Käytettävä kieli riippuu siitä, kuinka läheinen puhuja tai puheessa mainittu henkilö on kuninkaan kanssa. Tämä on erikoinen tapa käyttää kieltä, ja se vaatii paljon opiskelua. (เพชรรัตน์ & ทองใบ 2013, 44-45.)

Seuraava taso on kieli, jota käytetään henkilöstä tai henkilön kanssa, jolla on auktoriteettia tai korkea asema yhteisössä. Thaimaassa vanhempaa ihmistä pidetään korkeammassa asemassa kuin nuorta ja heitä kunnioitaan. Siksi Thaimaan kulttuurissa käytetään kunnioittavaa kieltä vanhempia ihmisiä kohtaan. (เพชรรัตน์ & ทองใบ 2013, 45-47.)

Alla olevassa suomentamassani taulukossa (Taulukko 1. Thain kielen tilanteen mukainen käyttötaso) esitetään thain kielen tilanteen mukainen käyttötaso. Yleisesti thain arkikieli jaetaan viiteen eri tasoon, riippuen tilanteista, normeista, sekä osapuolten asemasta ja iästä.

TAULUKKO 1. Thain kielen tilanteen mukainen käyttötaso (เพชรรัตน์ & ทองใบ 2013, 28-29)

TASO	MILLOIN KÄY- TETÄÄN	PUHUJEN SUHDE	VIESTI
Seremonia	Seremoniassa tai Puhe virallisessa ko- kouksessa	Virallinen ja kunnioi- tusta osoittava	Virallinen, asiatyyli- nen, joka on hyvin suunniteltu tai kau- niisti sanottu
Virallinen	Luento Virallinen asiakirja Liiketoiminta Muodollisissa tilan- teissa	Osoittaa kunnioitusta toista ihmistä koh- taan. Ihmiset, jotka käyttävät tätä kieltä ovat samassa ase- massa tai työssä.	Liiketoiminta Selkeä Sisältää teknisiä sa- noja Asiatyylinen asia
Puolivirallinen	Pieni tilaisuus	Puhuja on läheisempi kuin virallinen pu- hujana.	Tieteellinen asia Tieteellisen mielipide Liiketoiminta
Epävirallinen	4-5 ihmisen keskus- telu arjen tilan- teessa, mutta asia ei ole henkilökohtaista. Ystävälle viestin kir- joittaminen tai artik- keli sanomaleh- dessä. Uutisissa.	Tuttuja, mutta ei ole läheisiä ihmisiä.	Arkipäiväinen asia Arkityylinen Saattaa olla tietynlai- sia sanastoja, joita käytetään tietyssä ryhmässä.
Puhekieli	Perheessä sekä hy- vien ystävien kanssa. Yksityisessä pai- kassa.	Läheisiä ihmisiä	Ei ole rajoja. Ei voida täysin kirjoit- taa. Saattaa sisältää slangia tai kiroilua. Epäasiallinen.

Thain kielessä käytetään myös yleiskieltä. Tässä kielimuodossa virallinen sa-
nasto on esitetty lyhyemmin virkkein helpommin luettavassa sanajärjestyk-
sessä. (เพชรรัตน์ & ทองใบ 2013, 28-29.) Vaikka suurin osa thaimaalaisista
osaa lukea, on viranomaisten asiateksti vieraassa kulttuurissa kuitenkin vaikea-
lukuista. Käännöksessäni kielimuoto on myös suunnattu thaimaalaisille, joiden

on vaikea ymmärtää yleiskielistä tekstiä. Koska aihe on suomalaisesta yhteiskunnasta, kääntäjä ei voi olettaa, että lukija tietää aiheesta ennestään yhtä paljon kuin kääntäjä itse. Siksi käännsin tekstin mahdollisimman helpolle yleiskielelle, jossa noudatetaan myös selkokielen kirjoitusohjeita. Haluan, että käännöksestä viesti menee perille. Lisäsin käännökseen suomeksi suomalaisten virastojen nimet, jotta thaimaalaiset lukijat sekä asioimistulkit voivat etsiä helposti lisää tietoa. Käännöksestä (Liite 1 Infopankin avioliittoon ja avioeroon liittyvä thain kielinen aineisto) ei anna lukijalle enempää tietoja kuin mitä alkuperäisessä tekstissä on.

8 HAASTEET JA RATKAISUT KÄÄNNÖKSISSÄ

Asioita ilmaistaan eri kielissä eri tavoin. Sanojen vastaavuus ja merkitys vaihtelevat eri kielten välillä. Esimerkiksi värit hahmotetaan eri kielissä eri tavoin: englannin sanaa pink vastaa suomen kielessä punaista tarkemmin määrittävä vaaleanpunainen. Myös esineet hahmotetaan eri tavoin: suomen sanaa pöytä voidaan käyttää useista erilaisista pöydistä, kun taas englannin kielessä pöydät jaotellaan ikään kuin eri esiperheisiin: kirjoituspöytä on desk ja ruokapöytä on table. Eskimoiden käyttämässä kielessä lumen eri tyypeille löytyy kuvaavia sanoja enemmän kuin muista kielistä. Luminen ympäristö on muokannut heidän kieltään. (Paloposki 2015, 299).

Käännösongelmat voivat liittyä kielen sanastoon. Kielissä on niin kutsuttua vastineetonta sanastoa, joka viittaa esimerkiksi ruokaan, kasveihin, eläimiin, tapoihin ja riitteihin. Muun muassa lähtö- ja tulokulttuurin erilaiset yhteiskunnan rakenteet, taloudet ja asuinolosuhteet aiheuttavat sen, että lukijoiden näkökulmat ja odotukset ovat erilaiset eri kulttuureissa. (Sahlan 2008, 194–207.)

”Lukijoiden erilaiset odotukset sekä käännökselle määritelty skopos vaativat kääntäjää tekemään pragmaattisia adaptaatioita, jotta tekstin vastaanottaminen olisi tulokulttuurin lukijalle helpompaa. Tehdyt muutokset voivat olla pieniä, muuta silti merkityksellisiä” (Sahlan 2008, 203.).

Käännösongelmat voivat johtua myös kielten rakenteista. Syntaktiset ja morfologiset rakenteet ovat kielissä erilaisia. Kun jossain kielessä asia ilmaistaan verbin aspektilla, ilmaistaan se toisessa kielessä sijamuodoin. (Sahlan 2008, 194–207.)

Omassa käännöstyössäni ongelmat liittyivät juurikin lähtö- ja tulokulttuurin sekä kielten rakenteen erilaisuuteen. Thaimaan ja Suomen suuri maantieteellinen etäisyys heijastelee myös maiden kulttuurien etäisyyttä toisistaan. Muun muassa luonto, ilmasto, uskonto, tavat ja ruoka eroavat kovastikin toisistaan. Thain kielen käyttöön vaikuttaa puhujan, vastaanottajan ja puheenaiheen yhteiskunnallinen asema. Suomen kieleen yhteiskunnallinen asema ei vaikuta kovinkaan paljon.

Suomen ja thain kielen lauseet rakentuvat eri lailla. Thain kielessä lauseenjäsenet ovat yleensä järjestyksessä subjekti, verbi ja objekti, kun taas suomen kielessä järjestys on vapaampi. Otetaan esimerkiksi lause: ”Avioeroa voi hakea kumpi tahansa puoliso yksin tai molemmat puoliset yhdessä.” Jos käytetään suomenkielisen lauseen sanajärjestystä, tulee thainkielisestä lauseesta kömpelö: ”การจดทะเบียนหย่าสามารถยื่นคำร้องโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือทั้งคู่ยื่นร่วมกัน” Sanajärjestys käännöksessä on siis: ”Sinä voit hakea avioeroa yksin tai molemmat hakevat yhdessä puolison kanssa.” Näin thainkielinen lause on kieliopillisesti oikein ja helpommin ymmärrettävissä: ”ท่านสามารถยื่นคำร้องขอจดทะเบียนหย่าเพียงลำพังหรือจะยื่นคำร้องพร้อมกันกับคู่สมรสของท่านก็ได้”

Myös lauseiden järjestys on usein eri. Seuraava esimerkki selventää erilaista lausejärjestystä: ”Jos haet avioeroa yhdessä puolisesi kanssa, harkinta-aika alkaa heti, kun yhteinen hakemus on saapunut käräjäoikeuteen.” Lukijan on vaikea ymmärtää thainkielistä virkettä, jos käännöksessä säilytetään suomenkielisen virkkeen lausejärjestys: ”หากท่านยื่นคำร้องหย่าพร้อมกับคู่สมรส ระยะเวลาไต่รตรองจะเริ่มขึ้นทันทีเมื่อคำร้องไปถึงศาลชั้นต้น” Lauseiden järjestystä vaihtamalla virkkeestä tulee paremmin ymmärrettävä: ”หากท่านยื่นคำร้องหย่าพร้อมกับคู่สมรส เมื่อศาลชั้นต้นได้รับคำร้อง ระยะเวลาไต่รตรองก็จะเริ่มขึ้นทันที” eli ”Jos haet avioeroa yhdessä puolisesi kanssa, kun yhteinen hakemus on saapunut käräjäoikeuteen, harkinta-aika alkaa heti.”

Passiivi, joka on suomen kielessä käytetty yleinen ja tärkeä taivutuslaji, on thain kielessä melko vieras. Otetaan esimerkiksi lause: ”Kun ensimmäinen avioerohakemus on jätetty, alkaa kuuden kuukauden harkinta-aika.” Tämä lause käännetään: ”เมื่อมีการยื่นคำร้องขอจดทะเบียนหย่าเป็นครั้งแรก ก็จะเริ่มช่วงเวลาไต่รตรอง ซึ่งจะมีระยะเวลา 6 เดือน” Passiivilause on jouduttu muuttamaan aktiivilauseeksi: ”Kun ensimmäinen pyyntö avioerohakemuksesta on olemassa, alkaa harkinta-aika, joka kestää 6 kuukautta.”

Thain kielessä lauseessa on yleensä subjekti. Subjektin voi jättää pois, jos se selviää viestin kontekstista. Kun suomeksi kirjoitetaan ”Kun avioliiton lailliset ehdot täyttyvät, pariskunta voi mennä naimisiin. Lupaa ei tarvitse pyytää esimerkiksi sukulaisilta”, ei sitä voi kääntää thaksi sanasta sanaan samassa sanajärjestyksessä. Jälkimmäisen lauseen passiivi on muutettava aktiiviksi. Käänsin kohdan yhdistämällä lauseet: ”Kun avioliiton lailliset ehdot täyttyvät pariskunta voi mennä naimisiin eikä tarvitse pyytää lupaa esimerkiksi sukulaisilta.”

Opinnäytetyöni suomenkielinen teksti sisältää käsitteitä, joille ei löydy suoria vastineita, kuten paikkojen, järjestöjen ja virastojen nimiä. Otetaan esimerkiksi ”kasvatus- ja perheneuvola”. Neuvola on ”maternity clinic”, mutta tässä kontekstissa sillä on eri tarkoitus ja siksi käytän yläkäsitettä ”toimisto” ja lisään siihen selityksen, joka kertoo, että tämä toimisto tarjoaa perheneuvontaa. Taulukossa 3 (Taulukko 3. Sanavastineen valinta) on thainkielisten vastineiden vaihtoehdot.

Taulukko 3. Sanavastineen valinta

suomi	thai
kasvatus	การเลี้ยงดู, การเติบโต
ja	และ, กับ
perhe	ครอบครัว
neuvola	คลินิกแม่และเด็ก, neuvola, หน่วยงาน (ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ)

Taulukon vaihtoehdoista muodostin kolme eri vastinetta, jotka eroavat toisistaan vain vähän. Ero on alleviivattu:

1. หน่วยงานที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือแก่ครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตร
”toimisto, joka neuvoo ja tukee lastenkasvatuksessa”
2. neuvolaที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือแก่ครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตร
”neuvola, joka neuvoo ja tukee lastenkasvatuksessa”
3. คลินิกแม่และเด็กที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือแก่ครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตร
”neuvola, joka neuvoo ja tukee lastenkasvatuksessa”

Kokemuksestani asioimistulkkina tiedän, että useat Suomessa asuvat thaimaalaiset ymmärtävät sanan ”neuvola” paikkana, johon vauva viedään tarkastettavaksi. Tämä aiheuttaa mahdollisesti sekaannusta termin ”kasvatus- ja perheneuvola” kohdalla, sillä sana ”neuvola” ei tässä yhteydessä tarkoita ”maternity clinic”, vaan paikkaa, jossa annetaan neuvontaa. Tämän vuoksi on selkeintä valita vaihtoehto 1., jossa käytetään yläkäsitettä ”toimisto” ja siihen lisättyä selitystä. Vaihtoehdossa 2. on käytetty lainasanaa ”neuvola” ja vaihtoehdossa 3. ”neuvola” on käännetty thain kielelle. Vaihtoehtojen 2. ja 3. ongelma on viestin vastaanottajan käsitys neuvolasta paikkana, jossa hoidetaan vauvoja.

9 POHDINTA

Opinnäytetyöni tavoitteena oli kääntää thain kielelle helposti ymmärrettävä ja laadukas käännös, joka auttaisi Suomessa asuvia thaimaalaisia heidän kielitaidon puutteesta johtuvissa ongelmissaan. Lisäksi halusin löytää oikean käännösstrategian käännettäessä suomenkielistä tekstiä thain kielelle ja vahvistaa taitojani kääntäjänä.

Aloittaessani opinnäytetyötäni tarkoitukseni oli kääntää Infopankista useita aihealueita, mutta ymmärsin pian, että käännöstyöstä tulisi liian laaja. Rajatakseni opinnäytetyöni aiheita perehdyin thaimaalaisiin maahanmuuttajiin heitä käsittelevää kirjallisuutta ja omaa työkokemustani hyödyntämällä. Rajasin aiheeksi avioliiton ja -eron, sillä mielestäni tästä aihealueesta olisi eniten hyötyä käännöstyön kohderyhmälle. Rajaamalla aihealuetta pystyin toteuttamaan opinnäytetyöni käytännössä ja keskittymään käännöstyön laatuun.

Kääntämisessä ei voi aina kääntää sanasta sanaan ja asian voi tulkita usealla eri tavalla. Kääntäjän täytyy analysoida lähtötekstiä ja tunnistaa termit. Yleiskieliset termit ovat tärkeitä, koska yleiskielen ilmaus voi erikoisalalla saada erilaisen merkityksen. (Pasanen 2015, 112.) Tästä johtuen on kontekstin analyysi sekä lähtö- ja kohdekielen yhteiskunnan palvelujärjestelmän ja kulttuurin ymmärtäminen tärkeää käännöstyössäni. Opinnäytetyötä tehdessäni opiskelin myös kääntämisen teoriaa sekä thain kielen kääntämisen menetelmiä. Skoposteoria oli tärkeä käännösteoria käännöstyössäni, sillä kääntäjänä halusin käännöksestäni kohdekulttuurille uskollisen ja merkitystä vastaavan. Skoposteoria mahdollisti nämä tavoitteet. Pragmaattisten adaptaatioiden avulla mukautin käännöksen tulokulttuurin tapoihin ja vaatimuksiin.

Kääntämisen oikeellisuus on tärkeää, sillä tulkilla ja kääntäjällä on vastuu viestinnästään. Käännöksessä on usein kyse erittäin tärkeistä asioista, kuten vaikkapa lääkkeenkuurin ottamisesta. (Pasanen 2015, 118.) Thaimaalaisille oikean ja selkeän viestin välittäminen oli tärkeä tavoitteeni, siksi tarkistin käännökseni

oikeellisuuden sisällön, kielenkäytön sekä ulkomuodon osalta. Käännöksen oikeellisuuden ja sisällön tarkisti myös opinnäytetyöni toinen ohjaaja, joka on työskennellyt pitkään asioimistulkkina. Käännöksen laadun ja käytettävyyden tarkasti thain kielen asiantuntija. Käännöksen luki usea Pro-tukipisteen asiakas ja sitä muokattiin heidän palautteensa pohjalta.

Kääntämisen laatu syntyy kääntäjän taidoista. Kun tarkka ja järjestelmällinen kääntäjä osaa työskentelykielensä erinomaisesti ja selvittää tarkasti, mitä varten käännös tai tulkkaus tehdään, on viestin välittämisessä tehdyt ratkaisut perusteltuja ja tarpeellisia. Käännöksestä tai tulkkauksesta tulee ymmärrettävä ja tarkoituksen mukainen. (Jänis 2007, 79.) Keskityin yksisuuntaiseen kääntämiseen, sillä thai on minun äidinkieleni ja osaan tuottaa sillä kirjoitettua tekstiä. Maahanmuuttajataustani auttoi minua ymmärtämään lukijan tarpeita ja ottamaan huomioon lukijan ymmärtämyksen

Opinnäytetyötä tehdessäni opin lisää kääntämisestä ja siitä, miten käännösteoriaa hyödynnetään omassa käännöstyössä. Asiatekstin kääntäminen ei ole minulle uusi asia, mutta silti joka kerta löytyi uusia käännöksen ongelmia, joihin opin etsimään ja löytämään ratkaisuja.

Aloitin opinnäytetyöni tekemisen syksyllä 2016. Käännöstyön aloitus sujui nopeasti. Sain aineiston kokoon helposti, sillä se oli hyvin rajattu. Aineisto sisälsi kuitenkin paljon tietoa, jonka analysointi vaati paljon aikaa. Myös käännösteorian opiskelu ja erityisesti sen soveltaminen käännöstyöhöni oli vaativaa. Itse käännöstyö omalle äidinkielelle oli mielekästä. Sen sijaan vaativin osuus oli opinnäytetyön kirjoittaminen suomen kielellä.

Käännöstyöstäni hyötyvät thaimaalaiset maahanmuuttajat asioidessaan suomalaisessa yhteiskunnassa. Käännöksessä on esitetty useita termejä myös lähdekielellä. Nämä avainsanat helpottavat tiedon etsimistä. Käännöstäni voivat hyödyntää myös viranomaiset ja julkinen ala palvellessaan kielitaidottomia thaimaalaisia maahanmuuttajia. Thainkielen asioimistulkit ja asioimistulkkiopiskelijat löytävät käännöksestä useita hyödyllisiä termejä.

Tarvittaessa käännöstäni käytetään Pro-tukipisteen Saphaan-hankkeessa, jossa autetaan thaimaalaisia seksi- ja erotiikka-alan työntekijöitä. Käännökseni julkaistaan mahdollisesti myöhemmin Infopankissa.

LÄHTEET

- Department of tourism i.a. Visitor statistic. Viitattu 16.12.2016. <http://newdot2.samartmultimedia.com/home/listcontent/11/221/276>
- Heikkilä, Elli 2005. Monikulttuuriset tilastoissa ja arjen elämässä. Teoksessa Anne Alitolppa-Niitamo, Ismo Söderling & Stina Fågel (toim.) Olemme muuttaneet: Näkökulmia maahanmuuttoon, perheiden koutumiseen ja ammatillisen työn käytäntöihin. Helsinki: Väestöliitto, 24–36. Viitattu 24.10.2016. <https://vaestoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/526aa3f7ca7ae2bf73da53bb07c73113/1495716794/application/pdf/490819/Olemmemuuttaneet.pdf>
- Heikkilä, Elli 2014. Monikulttuuriin avioliittoihin liittyviä kansainvälisiä ja kotimaisia ulottuvuuksia. Teoksessa Elli Heikkilä, Päivi Oksi-Walter & Minna Säävälä (toim.) Monikulttuuriset avioliitot sillanrakentajina. Turku: Painosalama Oy, 9–19.
- Hytönen, Niina 2006. Käännösteorioiden kirjo kääntäjän työvälineeksi. Teoksessa Niina Hytönen & Terhin Rissanen (toim.) Käden käänteessä. Helsinki: Finn Lectura, 66–83.
- Ihonen, Johanna 2013. Toisen kulttuurin ympäröimänä: Thai-naisten kokemuksia. Tampereen Ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Infopankki i.a. Rahoittajat. Viitattu 2.10.2017. <http://www.infopankki.fi/fi/rahoittajat>.
- Infopankki 2016.a. Infopankin sisällöntuotanto-ohje. Viitattu 2.10.2017. http://www.infopankki.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/infopankki/embeds/infopankkiwwwstructure/Infopankin-sisallontuotanto-ohje-2016.pdf.
- Infopankki 2016.b. Infopankin käännösohje. Viitattu 6.9.2017. http://www.infopankki.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/infopankki/embeds/infopankkiwwwstructure/Infopankin-kaannosohje-19082016.pdf.
- Jänis, Marja 2007. Kääntämisen laatu. Teoksessa Oittinen,

- Riitta & Mäkinen, Pirjo Mäkinen (toim.) Alussa oli käännös. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy, 69–81.
- Jänis, Marja 2010. Venäjältä suomeksi ja suomesta venäjäksi. Jyväskylä: WS Bookwell Oy.
- Kanerva, Marjaana 2010. Pieni opas monikulttuurisille pareille. Teoksessa Marjaana Kanerva (toim.) 9–27. Viitattu 31.10.2016. Saatavissa <http://www.duoduo.fi/uploads/1/6/8/8/16885322/kir-pieni-opas.pdf>
- Kumpulainen, Minna 2015. Kääntäjä-viestinnän asiantuntija. Teoksessa Sirkku Aaltonen, Nestori Siponkoski & Kristiina Abdallah (toim.) Käännetyt maailmat. Helsinki: Gaudeamus oy, 23–39.
- Kuusniemi, Jonna 2011. Maahanmuuttajanaisten kokemuksia suomen kielen opiskelusta Opetuskoti Mustikassa. Turun Ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Kyllönen-Saarnio, Eija 2015. päätoimittaja, Infopankki. Puhelinhaastattelu 15.8.
- Lainiala, Lassi & Säävälä, Minna 2012. Rakkautta, rikkautta ja ristiriitoja: suomalaisten solmimat kaksikulttuuriset avioliitot. Helsinki: Väestöliitto ry. Viitattu 17.3.2017. https://vaestoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/afba66bb4949ff5820d40caab8ceaaf5/1495525446/application/pdf/4921214/Perhebarometri%202012_web.pdf.
- Leskelä, Leealaura & Kulkki-Nieminen, Auli 2015. Selkokirjoittajan tekstilajit. Helsinki: Kehitysvammaliitto ry.
- Lappalainen, Marita 2015. Käännetään suomeksi. Teoksessa Riitta Oittinen & Pirjo Mäkinen (toim.). Alussa oli käännös. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy, 189–214.
- Lumio, Milla 2014. Hymyn takana thaimaalaiset maahanmuuttajat ja suomalais-thaimaalaiset avioliitot. Teoksessa Elli Heikkilä, Päivi Oksi-Walter & Minna Säävälä (toim.) Monikulttuuriset avioliitot sillanrakentajina. Turku: Painosalama Oy, 36–51.
- Maistraatti i.a. Avioliiton esteiden tutkinta. Viitattu 15.10.2017. https://www.maistraatti.fi/fi/Palvelut/vihkiminen_ja_parisuhteen_rekisterointi/Vihkiminen/.
- Mikkonen, Anna 2005. Työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat maahanmuuttajat: kotouttamistoiminnasta. Teoksessa Anne Alitolppa-Niitamo, Ismo Söderling & Stina Fågel (toim.) Olemme muuttaneet:

- Näkökulmia maahanmuuttoon, perheiden kotoutumiseen ja ammatillisen työn käytäntöihin. Helsinki: Väestöliitto, 53–71. Viitattu 24.10.2017. <https://vaestoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/e3eac9f3e5fdd0e960b7f06e4226992b/1496098395/application/pdf/490819/Olemmemuuttaneet.pdf>.
- Ministry of Culture i.a. คำราชาศัพท์. Viitattu 18.10.2017. http://www.m-culture.go.th/young/ewt_news.php?nid=583.
- Nordblom, Hanna & Phuakluang, Chiraporn 2016. Keskustelu 8.9.2016. Helsingissä.
- Oittinen, Riitta & Mäkinen, Pirjo 2007. Lukijalle. Teoksessa Riitta Oittinen & Pirjo Mäkinen (toim.) *Alussa oli käänös*. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy, 11–19.
- Paloposki, Outi 2015. Kääntämisen historia ja sen tutkimus. Teoksessa Sirkku Aaltonen, Nestori Siponkoski & Kristiina Abdallah (toim.) *Käännetyt maailmat: johdatus käänösviestintään*. Tallinna: Printon Trukikoda. 293–308.
- Pasanen, Päivi 2015. Terminologinen käsiteanalyysi asiatekstin kääntäjän työvälineenä. Teoksessa Sirkku Aaltonen, Nestor Siponkoski & Kristiina Abdallah (toim.) *Käännetyt maailmat: johdatus käänösviestintään*. Tallinna: Printon Trukikoda, 110–122.
- Pro-tukipiste i.a. Protukipisteen palvelut. Pro-tukipisteen palvelut. Luettu 20.10.2017. <https://pro-tukipiste.fi>
- Rajala, Pertti & Virtanen, Hannu 1986. *Selkokieli: Miten sanoma perille*. Pieksämäki: Raamattutalo.
- Sahlan, Anna 2008. Pukki, Pässä vai nuija? Kaunokirjallisen tekstin sanastollisten käänösongelmien ratkaisuja. Teoksessa Irmeli Heli & Hilikka Yli-Jokipii (toim.) *Kohteena käänös: Uusia näkökulmia kääntämisen ja tulkauksen tutkimiseen ja opiskelemiseen*. Helsinki: Helsingin yliopisto, 187–215.
- Shinyella, Tuuli 2012. *Kaksikulttuurista arkea suomalais-thaimaalaisissa lapsiperheissä. Selvitys suomalais-thaimaalaisten lapsiperheiden tilanteesta sekä erityispiirteistä, -tarpeista ja -haasteista*. Helsinki: Monikulttuuriyhdistys Familia Club ry. Viitattu 17.7.2017.

<http://www.duoduo.fi/uploads/1/6/8/8/16885322/kir-kaksikulttuurista-arkea.pdf>.

- Teiss, Kristiina 2013. Maahanmuuttajaneuvonta Tulkkaa Tamperetta. Teoksessa Kaisa Koskinen (toim.) Tulkattu Tampere. Tampere: Suomen Yliopistopaino Oy. 184 – 207.
- Tiittula, Liisa 2011. Johdatusta kääntämiseen ja käänntieteeseen. Viitattu 24.1.2017. <http://www.helsinki.fi/saksa/johdatustakaantamiseen/saksa-johdatustakaantamiseen.pdf>.
- Tilastokeskus 2015.a. Ulkomaan kansalaiset. Viitattu 15.9.2017. <http://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/ulkomaan-kansalaiset.html>.
- Tilastokeskus 2015.b. Perheet 2015. Viitattu 13.10.2016. https://www.stat.fi/til/perh/2015/02/perh_2015_02_2016-11-25_fi.pdf.
- Tilastokeskus 2016. Avioerot. Viitattu 31.10.2017. http://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/perheet/avioerot.html#_ga=2.131414284.2090653711.1509567436-163789665.1509567436
- Tilastokeskus i.a. Väestö: ulkomaiden kansalaiset. Viitattu 30.1.2016. http://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html
- Tommola, Jorma 2004. Kieli, teksti ja kääntäminen. Teoksessa Jorma Tommola (toim.) Mikä on kääntämisen ja tulkkauksen ydin?. Turku: Turun yliopisto.
- Tuominen, Tiina 2014. Luentomateriaali. Luento käänntöprosessista 28.3.2014. Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Työ- ja elinkeinoministeriö i.a. Keskeiset käsitteet. Viitattu 23.5.2017. <http://kotouttaminen.fi/keskeiset-kasitteet>.
- Vehmas-Lehto, Inkeri 2002. Kopiointia vai kommunikointia? Johdatus käänntöteoriaan. Helsinki: Finn Lectura Oy.
- Vehmas-Lehto, Inkeri 2007. Kääntäjän työ. Teoksessa Oittinen, Riitta & Mäkinen, Pirjo (toim.) Alussa oli käänntö. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy. 35–49.
- Virtanen, Hannu 2009. Selkokielen käsikirja. Tampere: Kehitysvammaliitto ry.

- เพชรรัตน์, จิรวัดน์ & ทองใบ, อัมพร 2013. ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย (Influences of foreign languages on Thai). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์
- พรหมพักพิง, บัวพันธ์ และคณะ 2006. Cross-cultural Marriage of Women in the Northeast of Thailand. สืบค้น 31.10.2016. <http://research.culture.go.th/index.php/research/item/370-2012-09-16-06-55-02.html>.
- สร้อยกุด เรือ, ทินวัฒน์ 2012. เมียฝรั่ง: ภาษาและการสื่อสาร Cross-Cultural Marriages (between Thai women and Western men): Language and communication. สืบค้น 31.10.2016. <https://www.tci-thaijo.org/index.php/HUSO/article/download/6149/5368>.

LIITTEET

Liite 1 Infopankin avioliittoon ja avioeroon liittyvä thain kielinen aineisto

การจดทะเบียนสมรส (Avioliitto)

ตามกฎหมายของฟินแลนด์การจดทะเบียนสมรส คือความสัมพันธ์ทางกฎหมายของบุคคลสองคน การสมรสเกิดขึ้นเมื่อมีพิธีสมรส โดยเฉลี่ยชาวฟินแลนด์จะแต่งงานในช่วงอายุ 28-30 ปี การอยู่ร่วมกันฉันสามีภรรยา ก่อนการจดทะเบียนสมรสถือเป็นเรื่องปกติ

การหมั้น (Kihlaus)

ก่อนการสมรส คู่รักสามารถทำการหมั้นหมายไว้ก่อนได้ การหมั้นเป็นการสัญญาว่าจะแต่งงานกันภายหลัง และเป็นสิ่งที่ทำด้วยความสมัครใจ ซึ่งจะไม่เป็นเรื่องกฎหมายมาเกี่ยวข้อง การหมั้นสามารถกระทำแบบเป็นส่วนตัวหรือจะประกาศให้ผู้อื่นทราบก็ได้

ใครสามารถจดทะเบียนสมรสได้บ้าง (Kuka voi solmia avioliiton?)

บุคคลสามารถสมรสในฟินแลนด์ได้หาก

- บุคคลนั้นมีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์
- บุคคลนั้นไม่อยู่ในสถานภาพสมรส ไม่อยู่ในสถานภาพสมรสกับบุคคลเพศเดียวกัน หรือ ไม่เป็นผู้อยู่ภายใต้การอนุบาลหรือพิทักษ์ บุคคลที่อยู่ภายใต้การอนุบาลหรือการพิทักษ์เป็นบุคคลที่ไม่สามารถจัดการธุรกรรมต่าง ๆ เองได้ จึงต้องมีผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์คอยจัดการธุระให้

บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี สามารถสมรสได้หากได้รับอนุญาตเป็นกรณียกเว้นจากกระทรวงยุติธรรม (Oikeusministeriö)

การสมรสจะเป็นสิ่งต้องห้าม หากเป็นกรณีญาติในกรณีดังต่อไปนี้

- เป็นพ่อแม่ลูกกัน
- เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน หรือพี่น้องร่วมบิดาแต่ต่างมารดา หรือพี่น้องร่วมมารดาแต่ต่างบิดา
- บุตรบุญธรรม และผู้รับอุปการะบุตรบุญธรรม
- บุตรของพี่น้อง เช่น ลูกกับหลานสาว

สองกรณีหลังที่กล่าวมาข้างต้น สามารถขออนุญาตเป็นกรณีพิเศษได้จากกระทรวงยุติธรรม

ในประเทศฟินแลนด์จะไม่มีพิธีสมรสแบบคลุมถุงชน การสมรสเกิดจากความสมัครใจ และไม่มีใครสามารถบังคับให้ท่านสมรสได้ เมื่อมีคุณสมบัติในการสมรสครบตามกฎหมายกำหนด คู่รักก็สามารถสมรสได้ โดยไม่จำเป็นต้องขออนุญาตจากญาติพี่น้อง

ในแผ่นพับของกระทรวงยุติธรรมที่เกี่ยวกับกฎหมายการสมรส ท่านจะได้รับข้อมูลที่อธิบายเกี่ยวกับ การสมรส การสิ้นสุดการสมรส และกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและมีผลทางกฎหมาย

ท่านสามารถอ่านกฎหมายว่าด้วยการสมรสฉบับเต็มได้จากเว็บไซต์ของ finlex

ปรับปรุงข้อมูลล่าสุดเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2016

การตรวจสอบสถานภาพเพื่อการจดทะเบียนสมรส (Avoliiton esteiden tutkinta)

ก่อนการจดทะเบียนสมรส ท่านจะต้องยื่นคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้มีการตรวจสอบสถานภาพเพื่อการจดทะเบียนสมรส (Avoliiton esteiden tutkinta) การยื่นคำร้องสามารถกระทำที่สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น (Maistraatti) ในเขตใดก็ได้ โดยไม่มีค่าใช้จ่าย การตรวจสอบสถานภาพเพื่อการจดทะเบียนสมรสกระทำที่สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น

หากคู่สมรสท่านใดท่านหนึ่งนับถือศาสนาคริสต์นิกายลูเธอรันท์ (Lutheran) และออร์ทอดอกซ์ (Orthodox) ท่านสามารถยื่นคำร้องให้มีการตรวจสอบสถานภาพเพื่อการจดทะเบียนสมรสได้ที่ฝ่ายทะเบียนคริสตจักร (Seurakunta) ในเขตที่ท่านพักอาศัยอยู่

การตรวจสอบสถานภาพเพื่อการจดทะเบียนสมรส เป็นเรื่องที่ต้องกระทำ การจดทะเบียนสมรสจะไม่เป็นผลหากไม่มีการตรวจสอบ การตรวจสอบสถานภาพเพื่อการจดทะเบียนสมรสเป็นการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าอีกฝ่ายนั้นอยู่ในสถานภาพสมรสกับบุคคลอื่นหรือไม่

ในประเทศฟินแลนด์การตรวจสอบสถานภาพเพื่อการจดทะเบียนสมรสใช้ระยะเวลาประมาณหนึ่งสัปดาห์ และมีอายุการใช้งาน 4 เดือน หากไม่มีการจดทะเบียนสมรสภายในระยะเวลาดังที่กล่าวมา ก็จะต้องมีการยื่นคำร้องให้มีการตรวจสอบใหม่อีกครั้ง ในพิธีจดทะเบียนสมรส ท่านจะต้องนำไปรับรองผลการตรวจสอบมาด้วย

การย้ายมาที่ประเทศฟินแลนด์ในฐานะของคนรัก (Puolisoksi Suomeen)

หากท่านมีสัญชาติฟินแลนด์ หรืออาศัยอยู่ในประเทศฟินแลนด์อย่างถาวร และมีข้อมูลอยู่ในทะเบียนราษฎร การตรวจสอบสถานภาพเพื่อการจดทะเบียนสมรส (Avoliiton esteiden tutkinta) จะเกิดขึ้นตามกระบวนการทางกฎหมาย

ในกรณีที่ท่านเป็นชาวต่างชาติ ระบบข้อมูลทะเบียนราษฎรจะไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ ท่านจะต้องนำไปรับรองทางราชการของประเทศบ้านเกิด มาแสดงต่อสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นที่ฟินแลนด์ (Maistraatti) เพื่อการตรวจสอบสถานภาพเพื่อการจดทะเบียนสมรส ซึ่งท่านควรจะทำในเวลาในการดำเนินเรื่อง เนื่องจากในแต่ละประเทศก็มีระเบียบแบบแผนแตกต่างกัน

ท่านสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับใบรับรองต่าง ๆ ที่ต้องใช้ได้จากสำนักงานทะเบียนท้องถิ่น

ในฐานะชาวต่างชาติ ท่านต้องเตรียมบัตรประจำตัวประชาชน หนังสือรับรองสถานภาพสมรส (เช่น หนังสือรับรองโสดไม่เคยแต่งงานมาก่อน หนังสือรับรองโสดหลังการหย่า หรือ หนังสือรับรองโสดหลังคู่สมรสเสียชีวิต) เอกสารต่าง ๆ จะต้องได้รับการประทับตรารับรองความถูกต้องว่ามีสาระสอดคล้องกฎหมายจากกระทรวงการต่างประเทศของประเทศของท่าน และตัวแทนกงสุลของประเทศฟินแลนด์ในประเทศของท่าน

สัญญาก่อนสมรส (Avioehtosopimus)

สัญญาก่อนสมรสมีผลต่อการแบ่งทรัพย์สินเมื่อมีการจดทะเบียนหย่าหรือเมื่อคู่สมรสเสียชีวิต หากคู่สมรสไม่ได้ทำสัญญาก่อนสมรสเอาไว้ ทรัพย์สินของคู่สมรสจะนับรวมกันและถูกแบ่งออกให้ทั้งสองฝ่ายอย่างเท่ากัน

สัญญาก่อนสมรสที่นิยมใช้มากที่สุดจะมีการกำหนดว่าคู่สมรสจะไม่มีสิทธิในทรัพย์สินของอีกฝ่าย สัญญาก่อนสมรสสามารถทำก่อนที่จะมีการสมรส หรือในขณะที่สมรส ด้วยความยินยอมของทั้งคู่

สัญญาก่อนสมรสจะเป็นลายลักษณ์อักษรโดยมีการลงวันที่และลายมือชื่อ นอกจากนี้ยังต้องมีบุคคลอีกสองคนที่ไม่คัดค้านต่อการสมรส มาเป็นสักขีพยานต่อเหตุการณ์

สัญญาก่อนสมรสจะส่งไปให้สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น (Maistraatti) เพื่อทำการลงทะเบียน การทำสัญญาและข้อตกลงต่าง ๆ ควรจะมีนักกฎหมายมาดูแลให้ สัญญาก่อนสมรสเป็นสิ่งที่ทำด้วยความสมัครใจ

ปรับปรุงข้อมูลล่าสุดเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2014

การจดทะเบียนหย่า (Avioero)

หากท่านและคู่สมรสของท่าน มีถิ่นพำนักอยู่ในประเทศฟินแลนด์ ก็สามารถยื่นคำร้องขอจดทะเบียนหย่าตามกฎหมายฟินแลนด์ รวมถึงในกรณีอื่นก็สามารถยื่นคำร้องขอจดทะเบียนหย่าได้ตามกฎหมายฟินแลนด์ได้ การจดทะเบียนหย่าอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการสมรส

การยื่นคำร้องขอจดทะเบียนหย่า (Avioeron hakeminen)

ท่านสามารถยื่นคำร้องขอจดทะเบียนหย่าเพียงลำพังหรือจะยื่นคำร้องพร้อมกันทั้งคู่ก็ได้ การจดทะเบียนหย่าสามารถยื่นคำร้องเพียงผู้เดียวได้ถึงแม้ว่าคู่สมรสจะไม่ต้องการ การจดทะเบียนหย่าสามารถยื่นคำร้องได้ที่ศาลชั้นต้น ศาลจะไม่ตรวจสอบถึงเหตุผลของการขอจดทะเบียนหย่า และจะไม่มีการตรวจสอบความสัมพันธ์ของคู่สมรส

การยื่นคำร้องขอจดทะเบียนหย่าต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร ท่านสามารถยื่นเรื่องต่อสำนักงานศาลชั้นต้นในเขตของตนเองหรือของคู่สมรส ท่านสามารถยื่นคำร้องต่อสำนักงานศาลชั้นต้นทางไปรษณีย์ อีเมล และโทรเลข แบบฟอร์มการยื่นคำร้องขอจดทะเบียนหย่าสามารถหาได้จากเว็บไซต์ suomi.fi

การยื่นคำร้องเพื่อจดทะเบียนหย่ามีสองช่วง ช่วงแรกเป็นการยื่นแบบฟอร์มการจดทะเบียนหย่า หลังช่วงการไต่ตรองต้องยื่นเรื่องการจดทะเบียนหย่าอีกครั้งหนึ่ง การตัดสินใจเรื่องการจดทะเบียนหย่าจะมีขึ้นหลังการยื่นคำร้องครั้งที่สอง การตัดสินใจเรื่องการจดทะเบียนหย่าจะเกิดขึ้นถึงแม้ว่าคู่สมรสอีกฝ่ายจะไม่เห็นด้วย

ท่านสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ของกระทรวงยุติธรรม (Oikeusministeriö)

ช่วงเวลาไต่ตรงการหย่า (Harkinta-aika)

เมื่อมีการยื่นคำร้องขอจดทะเบียนหย่าเป็นครั้งแรก หลังจากนั้น ช่วงเวลาไต่ตรงก็จะเริ่มขึ้น ช่วงเวลาไต่ตรงการหย่ามีระยะเวลา 6 เดือน

ช่วงเวลาไต่ตรงเป็นข้อบังคับ แต่หากมีการแยกกันอยู่อย่างน้อย 2 ปีแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องมีช่วงเวลาไต่ตรง หากท่านยื่นคำร้องขอจดทะเบียนหย่าพร้อมกับคู่สมรส ช่วงเวลาไต่ตรงจะเริ่มขึ้นทันทีเมื่อคำร้องไปถึงศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นมีหน้าที่ดูแล้วว่าคู่สมรสอีกฝ่ายจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการยื่นคำร้อง

หลังช่วงเวลาไต่ตรง (Harkinta-ajan jälkeen)

ศาลชั้นต้นจะตัดสินให้มีการหย่าขาดจากคู่สมรสเมื่อ

- เมื่อช่วงเวลาการไต่ตรง 6 เดือนสิ้นสุดลง
- เมื่อคนใดคนหนึ่งหรือทั้งคู่ขอให้มีการตัดสินให้หย่าขาดจากคู่สมรส

การขอให้ศาลตัดสินการหย่าจากคู่สมรสหลังจากหมดช่วงเวลาการไต่ตรงนั้น มีขั้นตอนการปฏิบัติเหมือนกับการยื่นคำร้องครั้งแรก สิ่งที่สำคัญคือ ท่านจะต้องยื่นคำร้องให้มีการตัดสินเกี่ยวกับการหย่าภายในหนึ่งปีหลังจากที่ช่วงเวลาไต่ตรงได้เริ่มขึ้น มิเช่นนั้นเรื่องการจดทะเบียนหย่าจะถือเป็นโมฆะ

การหย่าโดยไม่ต้องมีช่วงเวลาไต่ตรง (Avioero ilman harkinta-aikaa)

หากท่านและคู่สมรสได้แยกกันอยู่อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 2 ปี ก่อนการยื่นคำร้องขอจดทะเบียนหย่า ก็ไม่จำเป็นต้องมีช่วงเวลาไต่ตรง ในกรณีนี้ศาลสามารถตัดสินให้มีการจดทะเบียนหย่าได้ทันที

การไกล่เกลี่ยเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว (Perheasioiden sovittelu)

เมื่อท่านต้องการจดทะเบียนหย่า และต้องการคำแนะนำหรือความช่วยเหลือ ท่านสามารถยื่นคำร้องขอให้มีการไกล่เกลี่ยเรื่องภายในครอบครัว (Perheasioiden sovittelu) ได้ การไกล่เกลี่ยนั้นมีประโยชน์ เพราะจะช่วยให้มีการตกลงกันโดยไม่ต้องพึ่งอำนาจศาล ยกตัวอย่างเช่น เรื่องเกี่ยวกับบุตร ซึ่งเป็นเรื่องที่สามารถเจรจาไกล่เกลี่ยกันได้

บุคคลที่ทำการไกล่เกลี่ยคือ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานสังคมสงเคราะห์ (Sosiaalitoimisto) เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานพัฒนาเด็ก และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานให้คำแนะนำการเลี้ยงดูบุตร (Kasvatus- ja perheneuvola) ท่านสามารถพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ที่ไว้วางใจได้ ท่านสามารถสอบถามเรื่องการจัดให้มีการไกล่เกลี่ยได้จากสำนักงานสังคมสงเคราะห์ในเขตที่ท่านอาศัยอยู่

ท่านสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ของกระทรวงยุติธรรม (Oikeusministeriö)

ความช่วยเหลือในช่วงการหย่า (Tukea avioeron aikana)

ท่านสามารถขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาชีวิตคู่ได้จากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น หน่วยงานให้คำแนะนำการเลี้ยงดูบุตร (perheneuvola) ในเขตที่ท่านอาศัยอยู่ หรือสถานีนอนามัย (Terveyskeskus)

ท่านสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ในหัวข้อการจดทะเบียนสมรสและปัญหาชีวิตคู่ (Avioliiton ja parisuhteen ongelmat) จากเว็บไซต์ Infopankki

ในสถานการณ์ที่มีการใช้ความรุนแรง ท่านสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ infopankki ในหัวข้อการใช้ความรุนแรง (Väkivalta)

หน่วยงานต่าง ๆ และคริสตจักรต่างก็มีการจัดกลุ่มช่วยเหลือสำหรับผู้หย่าแล้ว ข้อมูลเพิ่มเติมสามารถหาได้ที่เว็บไซต์ของ Väestöliitto และ ศูนย์การเจรจาเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวของคริสตจักร (Kirkon perheasian neuvottelukeskus)

ท่านสามารถหาข้อมูลและขอคำแนะนำสำหรับผู้ปกครองที่กำลังจะหย่าได้จาก Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry

Miessakit ry ดูแลเรื่องสวัสดิภาพของผู้ชาย รวมถึงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น โดยมีศูนย์ให้บริการอยู่ที่ Helsinki, Tampere และ Lahti ท่านสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ที่มีภาษาฟินนิช อังกฤษ และ สวีดิช

การจดทะเบียนหย่าและใบอนุญาตมีถิ่นพำนัก (Avioero ja oleskelulupa)

การจดทะเบียนหย่าอาจมีผลต่อใบอนุญาตมีถิ่นพำนักของท่าน หากท่านมีใบอนุญาตมีถิ่นพำนักที่ได้รับอนุมัติภายใต้เหตุผลของการมีครอบครัว ในสถานการณ์เช่นนี้ ท่านจะได้รับการพิจารณาว่าจะได้รับการอนุมัติให้มียุติบัตรหย่าหรือไม่

ท่านสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาเรื่องใบอนุญาตมีถิ่นพำนัก (Oleskelulupaongelmat) ได้จากเว็บไซต์ Infopankki

การแบ่งทรัพย์สินเมื่อหย่า (Omaisuu avioerossa)

เมื่อชีวิตสมรสสิ้นสุดลง คู่สมรสสามารถตกลงกันว่าแบ่งทรัพย์สินกันอย่างไร ท่านสามารถตกลงกันว่า ผู้ใดผู้หนึ่งจะสามารถอาศัยอยู่ในบ้านที่เป็นสินสมรสร่วมกันในขณะที่ดำเนินการหย่าได้

ความช่วยเหลือในแบ่งทรัพย์สิน (Apua omaisuuden jakamiseen)

หากท่านไม่สามารถตกลงกันเรื่องทรัพย์สินได้ คู่สมรสคนใดคนหนึ่งสามารถยื่นคำร้องขอให้มีการแบ่งทรัพย์สิน (Ositus) ได้

การแบ่งทรัพย์สินสามารถทำได้ทันทีหลังจากที่มีการยื่นคำร้องขอหย่าครั้งแรก โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ถึง 6 เดือน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่

เวลาไต่รตรองสิ้นสุดลง เมื่อยื่นคำร้องให้มีการแบ่งทรัพย์สินเกิดขึ้น ศาลชั้นต้นจะแต่งตั้งผู้จัดการแบ่งทรัพย์สิน ซึ่งจะทำการแบ่งทรัพย์สิน

และจะต้องมีการจ่ายค่าตอบแทนในการทำงานนี้แก่ผู้จัดการแบ่งทรัพย์สินด้วย

ในการแบ่งทรัพย์สินขั้นแรก ต้องมีการชี้แจงว่าทรัพย์สินและหนี้สินของทั้งคู่มีจำนวนเท่าไรท่านสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารที่ต้องใช้สำหรับการแบ่งทรัพย์สินในเว็บไซต์เกี่ยวกับการแนะนำทางกฎหมาย

ท่านสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแบ่งทรัพย์สินได้ที่เว็บไซต์ของกระทรวงยุติธรรม

การแบ่งทรัพย์สินจะแบ่งอย่างเท่าเทียมหรือไม่ (Jaetaanko omaisuus tasan vai ei?)

โดยปกติแล้วการจดทะเบียนหย่าจะมีการแบ่งทรัพย์สินอย่างเท่าเทียมกัน ยกเว้นในบางกรณีก็มีการแบ่งที่ไม่เท่ากัน

ซึ่งหมายความว่า จะพิจารณาตามความเหมาะสมของสถานการณ์ ยกตัวอย่างเช่น หากช่วงเวลาแต่งงานน้อยกว่า 5 ปี การแบ่งทรัพย์สินก็

ไม่จำเป็นต้องแบ่งให้เท่ากัน การไกล่เกลี่ยเรื่องการแบ่งทรัพย์สินจะมีขึ้น แม้ว่าจะมีเพียงแค่คู่สมรสคนใดคนหนึ่งเท่านั้นที่ต้องการ

หากทั้งคู่ได้ทำสัญญาก่อนสมรส วิธีการแบ่งทรัพย์สินก็จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกันในสัญญา